

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU SZWAJCARII KASZUBSKIEJ 2023-2027

Założenia do konsultacji społecznych

Dokument opracowany przez:
Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby
ul. Jeziorna 28
83-300 Kartuzy

Analiza SWOT

W niniejszym punkcie jako podsumowanie przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego rozwoju obszaru LGD, przedstawiono jej wyniki w postaci analizy SWOT, prezentującej mocne i słabe strony regionu oraz szanse i zagrożenia dla jego rozwoju w przyszłości. Analizę oparto o wyniki analizy danych statystycznych, wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców oraz spotkań konsultacyjnych ze społecznością lokalną. Otrzymane w ten sposób informacje stanowią podstawę do dalszych prac nad przygotowaniem Strategii i wyznaczaniem celów i kierunków rozwoju Szwajcarii Kaszubskiej na przyszłość.

Tabela 1. Analiza SWOT.

L.P.	Moce strony	L.P.	Słabe strony
M1	<ul style="list-style-type: none">atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe i ich predysponowanie do rozwoju turystyki i rekreacji,	S1	<ul style="list-style-type: none">postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz prognozy systematycznego pogłębienia się tego zjawiska w przyszłości,
M2	<ul style="list-style-type: none">walory predysponujące region do rozwoju aktywnych form turystyki i rekreacji, w turystyki kwalifikowanej (atrakcyjne ukształtowanie terenu, lasy, rzeki, duża jeziorność),	S2	<ul style="list-style-type: none">intensywne zjawisko suburbanizacji we wschodniej części obszaru LGD, generujące problem asymilacji ludności napływowej z ludnością rodzimą oraz wiejskim stylem życia,
M3	<ul style="list-style-type: none">występowanie licznych obszarów prawnie chronionych: park krajobrazowy, rezerwat przyrody, obszary sieci Natura 2000, itp.	S3	<ul style="list-style-type: none">stopniowy zanik zwłaszcza - wśród ludzi młodych - kultywowania tradycyjnych elementów kultury kaszubskiej, w tym umiejętności posługiwania się językiem kaszubskim,
M4	<ul style="list-style-type: none">korzystne położenie komunikacyjne, bliskość aglomeracji trójmiejskiej oraz portów lotniczego i morskiego; połączenie kolejowe PKM z Trójmiastem,	S4	<ul style="list-style-type: none">niewystarczająca promocja kultury kaszubskiej w regionie i kraju,
M5	<ul style="list-style-type: none">bliskość Trójmiasta – jako chłonnego rynku dla produktów / usług,	S5	<ul style="list-style-type: none">relatywnie niska aktywność organizacji pozarządowych na obszarze LGD, w tym NGO działających w sferze kultury,
M6	<ul style="list-style-type: none">bliskość autostrady A-1 oraz portów morskich i lotniczego,	S6	<ul style="list-style-type: none">niewystarczająca współpraca mieszkańców na rzecz planowania rozwoju na szczeblu lokalnym,
M7	<ul style="list-style-type: none">relatywnie dobrze rozwinięta pod względem ilościowym baza noclegowych obiektów turystycznych,	S7	<ul style="list-style-type: none">rozdrobione i ekstensywne, niskotowarowe rolnictwo oparte przede wszystkim o małe gospodarstwa produkujące na własne potrzeby,
M8	<ul style="list-style-type: none">kultura kaszubska - posiadanie własnego języka, historii, kultury, tradycji kaszubskich,	S8	<ul style="list-style-type: none">słabo rozwinięte przetwórstwo i sprzedaż bezpośrednio do klienta lokalnych produktów rolnych, zwłaszcza przez małe podmioty/gospodarstwa rolne - mimo posiadanych zasobów tych produktów;
M9	<ul style="list-style-type: none">istniejące materialne dziedzictwo kulturowe: sanktuaria, cmentarze, obiekty kultury sakralnej, dwory i pałace, zabudowa folwarczna, tradycyjna zabudowa kaszubska, chata kaszubska, ołtarz papieski,	S9	<ul style="list-style-type: none">niewystarczająca rozpoznawalność marki regionu (Szwajcarii Kaszubskiej), zwłaszcza za granicą,
M10	<ul style="list-style-type: none">istniejące produkty lokalne oparte o kuchnię regionalną, produkty tradycyjne i regionalne; znaczna liczba zarejestrowanych na terenie LGD produktów regionalnych,	S10	<ul style="list-style-type: none">niewystarczająca skoordynowana promocja walorów turystycznych i kulturowych regionu, w tym niewystarczająca współpraca pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym w tym zakresie,
M11	<ul style="list-style-type: none">działalność kaszubskich twórców ludowych (ceramika, haft, tabaka, tabakiery, „nuty kaszubskie”, instrumenty kaszubskie, itp.),		
M12	<ul style="list-style-type: none">duża liczba małych, rodzinnych gospodarstw rolnych jako potencjał do rozwoju turystyki (np. zagrody edukacyjne) lub przetwórstwa lokalnych produktów,		

M13	▪ istniejące zagrody edukacyjne na obszarze LGD,	S11	▪ zbyt duża liczba osób utrzymujących się z rolnictwa - duży problem bezrobocia ukrytego w rolnictwie na terenach wiejskich obszaru LGD; zagrożenie rolników i ich domowników wykluczeniem społecznym i ubóstwem,
M14	▪ dobra sytuacja demograficzna regionu – wysoki wskaźnik urodzeń, przyrostu naturalnego, dodatnie saldo migracji (zwłaszcza w gminach sąsiadujących z Gdańskiej), relatywnie młoda na tle regionu struktura wieku ludności obszaru LGD oraz korzystane wskaźniki obciążenia demograficznego,	S12	▪ słabe warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa (jakość gleb, ukształtowanie terenu, mikroklimat),
M15	▪ niskie na tle województwa i kraju bezrobocie rejestrowane (najniższe z powiatów ziemskich województwa pomorskiego),	S13	▪ duże i rosące zanieczyszczenie środowiska naturalnego, zwłaszcza w najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionach, w tym na obszarach prawnie chronionych (w tym wód jezior),
M16	▪ funkcjonowanie branż dominujących, perspektywicznych, które wykazują wysoki poziom przewag komparatywnych w regionie na tle województwa i kraju,	S14	▪ rosąca antropopresja na walory przyrodnicze ze strony ruchu turystycznego,
M17	▪ dogodne warunki do rozwoju systemów odnawialnych źródeł energii (nasłonecznienie, wiatry, rzeki, dostęp do biomasy),	S15	▪ niedostatek infrastruktury ukierunkowującej ruch turystyczny i ograniczającej jego negatywny wpływ na środowisko, w tym ścieżek i tras rowerowych oraz oznakowania walorów i atrakcji turystycznych,
M18	▪ marka Szwajcarii Kaszubskiej (wymagająca dalszej promocji),	S16	▪ niekontrolowane rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków przede wszystkim zwierząt, zagrażających rodzimym ekosystemom,
M19	▪ spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach,	S17	▪ postępujący zanik rodzimych gatunków roślin i zwierząt, charakterystycznych dla fauny i flory regionu,
M20	▪ funkcjonowanie 3 uniwersytetów trzeciego wieku oraz klubów seniora,	S18	▪ usługi turystyczne regionu oparte przede wszystkim o walory sezonu letniego (np. turystyka wodna),
M21	▪ relatywnie dobrze rozwinięty system instytucji publicznych działających w sferze instytucjonalnych usług społecznych,	S19	▪ niedostatek infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,
M22	▪ partnerstwo w ramach Lokalnej Grupy Działania które pozwoli na poprawę spójności obszaru LGD i wzrost tożsamości mieszkańców regionu,	S20	▪ niedostateczna oferta istniejącej lokalnej turystycznej bazy noclegowej, słabo dostosowana do aktualnych trendów w turystyce oraz do wykorzystania walorów regionu poza sezonem letnim,
M23	▪ duża i rosąca rola partnerstwa w ramach LGD, pozwalająca na zacieśnienie współpracy międzygminnej oraz międzysektorowej, przekładając się na poprawę spójności obszaru LGD i wzrost tożsamości mieszkańców z regionem.	S21	▪ zbyt niska jakość oraz zakres usług świadczonych w części obiektów noclegowych,
		S22	▪ mało elastyczna, tradycyjna oferta turystyczna w regionie – niedostatek nowych, innowacyjnych atrakcji turystycznych,

	S23	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostatek infrastruktury rekreacyjnej skierowanej do mieszkańców, w tym wykorzystywanej do aktywnego spędzania wolnego czasu,
	S24	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich obszaru LGD - niższa na tle województwa liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców,
	S25	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak systemowego podejścia do wspierania branż kluczowych i opierania gospodarki na najbardziej perspektywicznych specjalizacjach regionu,
	S26	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczające wykorzystanie posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych dla rozwoju przedsiębiorczości w kontekście generowania nowych miejsc pracy oraz dochodów dla lokalnej społeczności i gospodarki regionu (wpływy z podatków),
	S27	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie trudna sytuacja na rynku pracy ludzi młodych (w tym absolwentów) oraz kobiet,
	S28	<ul style="list-style-type: none"> ▪ oparcie lokalnych źródeł energii o paliwa konwencjonalne – niewystraszająca liczba źródeł energii opartych o OZE, zwłaszcza wśród indywidualnych mieszkańców (mimo podejmowanych zabiegów w tym zakresie w ostatnich latach),
	S29	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostateczna wiedza mieszkańców na temat ochrony środowiska, w tym posiadanych walorów przyrodniczych, obszarów chronionych, itp.
	S30	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostateczna świadomość turystów dotycząca potrzeby ochrony lokalnych walorów przyrodniczych i negatywnego wpływu turystyki na te walory,
	S31	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomoc społeczna świadczona przede wszystkim w formie instytucjonalnej; niedostateczny rozwój lub zupełny brak (w zależności od rodzaju usług i obszaru) usług społecznych w formie zdeinstytucjonalizowanej,

		S32	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostateczny rozwój infrastruktury społecznej, zwłaszcza na potrzeby deinstytucjonalizacji usług społecznych,
		S33	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znaczna liczba rodzin wymagających wsparcia z uwagi na ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwałą i ciężką chorobę,
		S34	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mniejsza od średniej dla regionu dostępność do usług stacjonarnej pomocy społecznej,
		S35	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie mniejsza liczba rodzin zastępczych na terenie LGD na tle regionu – niskie w relacji do potrzeb zainteresowanie osób/rodzin świadczeniem usług rodzinnej pieczy zastępczej,
		S36	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znaczny udział osób niepełnosprawnych prawnie lub biologicznie wśród seniorów (osób w wieku poprodukcyjnym),
		S37	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niska trwałość realizowanych projektów w zakresie usług społecznych (ograniczona do okresu trwałości wskazanego przez fundusz finansujący),
		S38	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie niewielka liczba działań skierowanych na aktywizację seniorów i ich najbliższego otoczenia – w stosunku do potrzeb w tym zakresie,
		S39	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczające wsparcie opiekunów osób starszych, niepełnosprawnych i chorych, w tym w ramach opieki wytchnieniowej,
		S40	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niedostatek komercyjnych usług skierowanych i dopasowanych wprost do seniorów, związanych z poprawą jakości ich życia i zdrowia oraz opieką nad osobami starszymi (stałą lub czasową),
		S41	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak wsparcia dla osób niepełnosprawnych w wieku pow. 25 lat oraz ich opiekunów/rodzin,
		S42	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zbyt mała liczba infrastruktury placówek dziennych, w tym mieszkań chronionych, odpowiadającym na zapotrzebowanie osób starszych, niepełnosprawnych i chorych,

		S43	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost zagrożeń o charakterze behawioralnym, np. uzależnienie od komputera, smartfonu, pracoholizm, itp., przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży, ▪ niewystarczająca świadomość mieszkańców dotycząca funkcjonowania systemu pomocy społecznej, ▪ niewystarczające przygotowanie mieszkańców i instytucji z terenu LGD do aplikowania o środki w ramach perspektywy 2021-2027
		S44	
		S45	

L.P.	Szanse	L.P.	Zagrożenia
SZ1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napływ imigrantów z Ukrainy i ich wpływ na lokalną gospodarkę, rynek pracy, itd. 	Z1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wpływ pandemii Covid-19 na lokalną branżę turystyczną i okołoturystyczną, ▪ wpływ wojny w Ukrainie na sytuację społeczno – gospodarczą w kraju i na świecie, ▪ wysoka inflacja i jej wpływ na funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw, w tym firm w branży usług turystycznych i okołoturystycznych, ▪ znaczny wzrost cen surowców, energii, paliw, itp. i jego wpływ na sytuację materialną mieszkańców i turystów, ▪ postępująca degradacja środowiska naturalnego w tym walorów turystycznych i przyrodniczych, ▪ emigracja zarobkowa zdolnej, wykształconej młodzieży, głównie do Trójmiasta, ▪ wzrost konkurencji ze strony regionów sąsiednich, w tym w zakresie świadczenia usług turystycznych, ▪ krótki sezon turystyczny skoncentrowany w sezonie letnim oraz warunkowany aktualnymi warunkami pogodowymi, ▪ ograniczenie wsparcia kultury i tradycji Kaszub na szczeblu krajowym,
SZ2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost znaczenia turystyki w lokalnej, regionalnej i krajowej gospodarce, 	Z2	
SZ3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost zainteresowania turystyką wiejską wśród turystów krajowych i zagranicznych, 	Z3	
SZ4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ plany rewitalizacji linii kolejowej Kartuzy – Sierakowice, 	Z4	
SZ5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwości wsparcia realizowanych operacji ze strony funduszy publicznych, w tym środków UE. 	Z5	
SZ6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmiana preferencji turystów z pobytów w dużych obiektach noclegowych na pobyty kameralne, w obiektach mniejszych, 	Z6	
SZ7	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost świadomości mieszkańców i turystów z korzyści płynących z aktywnego spędzania wolnego czasu, 	Z7	
SZ8	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmiana preferencji turystów dotycząca kierunków wyjazdów – ograniczenie możliwości spędzania wolnego czasu za granicą (pandemia Covid-19 – ograniczenia w przemieszczaniu się; wojna w Ukrainie; wysoka inflacja wpływająca m.in. na znaczny wzrost cen biletów samolotowych), 	Z8	
SZ9		Z9	
		Z10	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ położenie obszaru LGD na bezpośrednim zapleczu Trójmiasta – potencjał dla rozwoju usług skierowanych dla mieszkańców aglomeracji, w tym usług „srebrnej gospodarki”, 	<p>Z11</p> <p>Z12</p> <p>Z13</p> <p>Z14</p> <p>Z15</p> <p>Z16</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmieniające się zasady i przepisy prawne dotyczące wdrażania funduszy UE w Polsce, ▪ zmiany przepisów prawa np. podatkowego i ich negatywny wpływ na funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw, ▪ zmiany prawa mające wpływ na ograniczenie rozwoju odnawialnych źródeł energii, ▪ niewystarczająca efektywność ekonomiczna instalacji OZE oraz wydajność systemu energetycznego, ▪ starzenie się społeczeństwa, ▪ zmiana modelu życia - mniejsza dzietność, liczba urodzeń, przyrost naturalny, ▪ zmieniające się zasady i przepisy prawne dotyczące wdrażania funduszy UE w Polsce,
--	--	---	--

Identyfikacja potrzeb regionu

Podstawą do sformułowania potrzeb regionu objętego LSR była diagnoza (w tym szerokie konsultacje społeczne) oraz przygotowana na jej podstawie analiza SWOT. Na bazie tych materiałów strukturę logiczną Strategii opracowano na podstawie „metody problemowej”. Pierwszym etapem tego procesu była identyfikacja głównych problemów dotyczących mieszkańców obszaru LGD i jakości ich życia wynikających z braków w zasobach. Zestawienie głównych obszarów problemowych wraz z wynikami analizy SWOT z których te problemy wynikają przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Zależność między wynikami analizy SWOT a zidentyfikowanymi głównymi obszarami problemowymi.

Obszar problemowy	Dane z analizy SWOT ¹
Rosnące zanieczyszczenie środowiska spowodowane działalnością człowieka oraz postępująca degradacja posiadanych walorów naturalnych, w tym lokalnej bioróżnorodności	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mocne strony: M1, M3, M17, ▪ Słabe strony: S13, S14, S15, S16, S17, S28 ▪ Zagrożenia: Z4, Z5, Z12, Z13,
Niewystarczający dostęp do wysokiej jakości komercyjnych i niekomercyjnych, spersonalizowanych usług oraz infrastruktury społecznej przez osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mocne strony: M14, M19, M20, M21 ▪ Słabe strony: S1, S31-S44, ▪ Szanse: SZ9, ▪ Zagrożenia: Z14, Z15,
Niska koncentracja rozwoju regionu na obiektywnie zidentyfikowanych, specyficznych wyróżnikach gospodarczych i społecznych Szwajcarii Kaszubskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mocne strony: M10, M12, M13, M16, ▪ Słabe strony: S7, S8, S11, S12, S24, S25, S45 ▪ Zagrożenia: Z16,
Nieadekwatna do posiadanych walorów naturalnych i kulturowych atrakcyjność turystyczna, kulturowa i rekreacyjna Szwajcarii Kaszubskiej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mocne strony: M1, M2, M7, M8, M9, M11, M18, M22, M23, ▪ Słabe strony: S3, S4, S5, S4, S6, S9, S10, S18 – S24, S26, S29, S30, ▪ Zagrożenia: Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z7, Z8, Z9, ▪ Szanse: SZ2, SZ3, SZ6, SZ7, SZ8.

Kolejnym etapem prac nad LSR była identyfikacja możliwych, negatywnych następstw istnienia zidentyfikowanych problemów. W tym zakresie zidentyfikowano możliwe następstwa jakie mogą się pojawić w wyniku nie podjęcia działań mających na celu rozwiązanie wskazanych problemów. Podsumowaniem przedstawionej logiki Strategii jest zawarta w tabeli nr 3 zależność przyczynowo - skutkowa pomiędzy wynikami analizy SWOT, problemami oraz potrzebami rozwojowymi regionu. Zaprezentowany materiał stanowi podstawę do wyłonienia celów szczegółowych oraz przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach LSR.

Tabela 3. Zależności przyczynowo - skutkowe pomiędzy wynikami analizy SWOT, problemami oraz potrzebami regionu.

Przyczyny problemu	Propozycja usunięcia (potrzeba)	Problem szczegółowy
Niewystarczający rozwój systemu indywidualnych, odnawialnych źródeł energii – negatywny wpływ na środowisko istniejących źródeł energii opartych o paliwa konwencjonalne	Rozwój systemu odnawialnych źródeł energii oraz infrastruktury towarzyszącej	Rosnące zanieczyszczenie środowiska spowodowane działalnością człowieka oraz postępująca degradacja posiadanych walorów naturalnych, w tym lokalnej bioróżnorodności
Rosnący negatywny wpływ działalności człowieka na posiadane wybitne walory środowiska naturalnego, w tym obszary chronione	Ochrona różnorodności biologicznej obszarów cennych przyrodniczo	
Niewystarczający rozwój zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych w relacji do potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Rozwój usług społecznych służących potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Niewystarczający dostęp do wysokiej jakości komercyjnych i niekomercyjnych, spersonalizowanych usług oraz

¹ Oznaczenie elementów analizy SWOT wg liczby porządkowej wskazanej w Tabeli 1.

Braki w infrastrukturze społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Rozwój infrastruktury społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	infrastruktury społecznej przez osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
Słaby rozwój komercyjnych usług prospołecznych i pro-zdrowotnych ukierunkowanych na potrzeby seniorów	Rozwój komercyjnych usług „srebrnej gospodarki”	
Niższy od średniej dla regionu i nierównomierny poziom rozwoju przedsiębiorczości; brak zidentyfikowanych i wspieranych branż kluczowych dla rozwoju regionu	Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o branże kluczowe dla regionu Szwajcarii Kaszubskiej	Niska koncentracja rozwoju regionu na obiektywnie zidentyfikowanych, specyficznych wyróżnikach gospodarczych i społecznych Szwajcarii Kaszubskiej
Rozdrobnione, niskotowarowe i ekstensywne rolnictwo	Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	
Niedostateczna wiedza i umiejętności mieszkańców oraz LGD dotyczące wdrażania LSR	Animacja społeczności lokalnej obszaru LGD wokół wdrażania LSR	
Niewystarczające dopasowanie oferty usług turystycznych i okołoturystycznych do aktualnych trendów na rynku	Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	Nieadekwatna do posiadanych walorów naturalnych i kulturowych atrakcyjność turystyczna, kulturowa i rekreacyjna Szwajcarii Kaszubskiej
Niewystarczające propagowanie i kultywowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i naturalnego Szwajcarii Kaszubskiej	Kultywowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwajcarii Kaszubskiej	
Niewystarczający rozwój małej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	Rozwój małej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	
Niewystarczający rozwój publicznej, ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej	Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej	
Niedostateczna integracja i współpraca mieszkańców obszaru Szwajcarii Kaszubskiej oraz słaba wymiana doświadczeń z innymi regionami – w zakresie przede wszystkim rozwoju i promocji turystyki, kultury i produktów lokalnych	Wzmocnienie potencjału partnerstwa LGD	
Niewystarczający poziom wiedzy i świadomości mieszkańców i turystów dotyczącej ochrony posiadanych zasobów przyrodniczych, w tym obszarów i gatunków prawnie chronionych oraz wpływu działalności człowieka na środowisko.	Kształtowanie świadomości obywatelskiej o ochronie zasobów przyrodniczych regionu	

CELE I WSKAŹNIKI

Opis celów

Poniżej przedstawiono opis celów zidentyfikowanych na bazie diagnozy oraz analizy SWOT, realizację których zakłada niniejsza LSR.

Cel I: Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej – cel wychodzi na wprost eliminacji problemu związanego z rosnącym zanieczyszczeniem środowiska spowodowanym działalnością człowieka oraz postępującą degradacją posiadanych walorów naturalnych, w tym lokalnej bioróżnorodności. Problem ten należy rozpatrywać na dwóch płaszczyznach, dotyczących bezpośredniego oddziaływania człowieka na środowisko oraz wpływu tego zjawiska na różnorodność biologiczną regionu.

Oddziaływanie człowieka na środowisko widoczne jest m.in. w odniesieniu do systemów wytwarzania energii, zaopatrujących mieszkańców w energię cieplną i elektryczną, niezbędne do właściwego funkcjonowania. Obecnie na terenie LGD system wytwarzania energii cieplnej oparty jest w przeważającej mierze na indywidualnych źródłach ciepła – systemy sieciowe zaopatrzenia w ciepło funkcjonują jedynie na terenie gmin Kartuzy i Żukowo, dotyczą terenów miast oraz obiektów publicznych. Ponadto źródła ciepła (zarówno indywidualne jak i scentralizowane) oparte są w dalszym ciągu głównie o paliwa stałe (węgiel, drewno) lub inne paliwa konwencjonalne. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku produkcji energii elektrycznej, gdzie (bazując na danych pochodzących od producenta i głównego dystrybutora energii w województwie pomorskim ENERGA-OBRÓT S.A.) wciąż 64,84% energii jest wytwarzana z paliw konwencjonalnych, w tym 56,16% z węgla (kamiennego i brunatnego). Od kilku lat notowany jest dynamiczny rozwój systemów odnawialnych źródeł energii, natomiast zmiany w tym zakresie postępują stopniowo i z uwagi m.in. na znaczne koszty oraz niekorzystne zmiany przepisów prawa, są wciąż niewystraszające w relacji do potrzeb. Efektem tego jest postępujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego, w tym przede wszystkim powietrza, wpływające zarówno na jakość życia i zdrowie lokalnej społeczności jak i obniżenie atrakcyjności turystycznej regionu. Jednocześnie widoczne jest nieprzystosowanie infrastruktury przesyłowej energii elektrycznej do dynamicznego rozwoju systemów OZE przez prosumentów. Kwestia ta oraz niekorzystne zmiany prawa powodują, że system rozliczeń finansowych za produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych stał się znacznie mniej opłacalny. Generuje to potrzebę rozwoju urządzeń do magazynowania energii z OZE, co pozwoli na znaczne zwiększenie efektywności systemów wytwarzania energii. Wymagana jest w konsekwencji dalsza interwencja ze strony środków publicznych we wsparcie rozwoju systemów opartych o odnawialne źródła energii.

Na terenie Szwajcarii Kaszubskiej, ze względu na wzrost liczby turystów, uwidacznia się problem związany z negatywnym wpływem turystyki na środowisko. Intensywne wykorzystanie jezior w sezonie letnim, postępująca często niekontrolowana presja turystyki na środowisko - dotycząca w szczególności sposób obszarów chronionych - wpływają na postępującą degradację środowiska. Potęguje to niewłaściwe zagospodarowanie turystyczne najbardziej atrakcyjnych przyrodniczo miejsc (niekontrolowana zabudowa m.in. w bliskim sąsiedztwie linii brzegowej jezior) oraz często niewłaściwe gospodarowanie terenem przez mieszkańców (np. niewłaściwa uprawa gruntów rolnych w zlewni jezior).

Wymienione kwestie potęguje nieodpowiedzialne gospodarowanie przez ludzi zasobami naturalnymi, prowadzące do wprowadzania do środowiska gatunków obcych, inwazyjnych – zarówno roślin jak i przede wszystkim zwierząt, co w konsekwencji prowadzi do zaniku rodzimych gatunków fauny i flory i wypieranie ich przez gatunki z zewnątrz. Efektem tego jest stopniowa utrata różnorodności biologicznej obszaru LGD, a w konsekwencji obniżenie jego cennych walorów przyrodniczych.

Opisane zjawiska mają swoje potwierdzenie w wynikach analizy SWOT i diagnozy (wskazanych szczegółowo w opisie poszczególnych przedsięwzięć) oraz są widoczne w wynikach konsultacji przeprowadzonych ze społecznością lokalną. Podczas spotkań z mieszkańcami ich

uczestnicy wyrażali szerokie zainteresowanie skorzystaniem ze środków publicznych na budowę instalacji OZE – badania ankietowe przeprowadzone podczas tych spotkań wskazały, że 97,90% ich uczestników zadeklarowało zainteresowanie tego typu inwestycjami. Diagnoza wskazuje ponadto, że na terenie LGD istnieją dogodne warunki do rozwoju różnych rodzajów instalacji OZE – zarówno opartych na energii słońca, wiatru jak i geotermii, bioenergii czy energii wód płynących (rzek).

Jednocześnie mieszkańcy wskazywali na znaczący problem związany z rosnącą presją turystyki na środowisko, która staje się coraz bardziej widoczna i uciążliwa dla lokalnej społeczności, ale wpływa także na samą turystykę – wyniki dyskusji z mieszkańcami podczas spotkań gminnych wskazują, że w niektórych miejscach w sezonie letnim ruch turystyczny zaczyna przekraczać dostępną tam pojemność turystyczną (np. w takich atrakcyjnych miejscach jak Ostrzyce czy Chmielno).

Ponadto zarówno wyniki spotkań z mieszkańcami jak i wywiady pogłębione przeprowadzone z osobami zajmującymi się na co dzień ochroną przyrody wskazują na postępujący problem związany z narastającą presją ze strony gatunków inwazyjnych, które z uwagi na swój charakter i zachowania wypierają rodzime gatunki roślin i zwierząt – dotyczy to przede wszystkim takich zwierząt np. rak amerykański, żółwie czerwonołice, jenoty, szopy, itp.). Brak interwencji w tym zakresie – związanej zarówno z edukacją ekologiczną jak i bezpośrednimi działaniami w zakresie czynnej ochrony przyrody – będzie skutkował postępującą degradacją środowiska i utratą różnorodności biologicznej. Kwestia ta jest szczególnie ważna w kontekście posiadanych wybitnych walorów środowiska przyrodniczego oraz cennych obszarów prawnie chronionych z Kaszubski Parkiem Krajobrazowym oraz obszarami sieci Natura 2000 na czele.

W wyniku tak sformułowanych obszarów problemowych w ramach celu wyznaczono do realizacji dwa przedsięwzięcia związane z inwestycjami w infrastrukturę OZE oraz działaniami ukierunkowanymi na czynną ochronę przyrody:

- Rozwój systemu odnawialnych źródeł energii oraz infrastruktury towarzyszącej,
- Ochrona różnorodności biologicznej obszarów cennych przyrodniczo.

Efektami realizacji przedmiotowego celu będą następujące wskaźniki rezultatu:

Wskaźnik rezultatu	Jednostka	Wartość docelowa
Liczba wspartych gospodarstw domowych w zakresie energii odnawialnej	szt.	200
Liczba osób korzystających z działań na rzecz czynnej ochrony przyrody	osoby	153 360

Cel II: Poprawa dostępu do komercyjnych i niekomercyjnych usług i infrastruktury społecznej - cel odpowiada za potrzebę rozwiązania problemu „Niewystarczającego dostępu do wysokiej jakości, spersonalizowanych usług oraz infrastruktury społecznej przez osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym”.

Obszar LGD boryka się – podobnie jak inne tereny województwa – z problemem związanym z niedofinansowaniem i w konsekwencji niedorozwojem usług społecznych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Mimo generalnej poprawy sytuacji materialnej części osób zagrożonych ubóstwem w wyniku wprowadzenia pro-społecznych programów rządowych w ostatnich latach, poprawy sytuacji makroekonomicznej (której efektem jest m.in. znaczny spadek bezrobocia) oraz środków rządowych ukierunkowanych na pomoc społeczną, w dalszym ciągu widoczne są na wielu płaszczyznach braki systemowego wsparcie osób potrzebujących, w tym przede wszystkim rozwoju usług w formie zdeinstytucjonalizowanej.

Znamienne jest, że podczas spotkań z mieszkańcami regionu czy w trakcie badań ankietowych, mieszkańcy (poza tymi których ten problem bezpośrednio dotyka) nie wskazują kwestii usług społecznych wśród najważniejszych problemów regionu – uwidacznia to, że usługi te są często marginalizowane i niedostrzegane przez ogół społeczeństwa. Dopiero szczegółowa analiza oparta o spotkania z osobami zajmującymi się na co dzień usługami społecznymi oraz wywiady pogłębione z osobami których dotyka ta kwestia (tj. osobami niepełnosprawnymi i ich opiekunami, seniorami, itp.),

uwidaczniają rodzaj i skalę problemu. Podobnie sytuacja wygląda w kontekście statystyki publicznej, która poza działalnością stacjonarnych instytucji pomocowych bardzo ogólnie traktuje ten temat, co dodatkowo utrudnia analizę ilościową i porównanie sytuacji na terenie LGD z regionem czy krajem.

Wyniki konsultacji społecznych z osobami zagrożonymi ubóstwem/wykluczeniem społecznym, ich opiekunami oraz podmiotami działającymi w sferze usług społecznych wskazują na potrzeby realizacji zadań we wszystkich kategoriach usług społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dwóch grup osób i ich opiekunów: osoby niepełnosprawne oraz seniorów.

Na terenie LGD niepełnosprawność stanowi trzeci najważniejszy powód korzystania z pomocy społecznej, a w części gmin znajduje się on na miejscu pierwszym (np. w gminie Przywidz). Jednocześnie wsparcie osób niepełnoprawnych stanowi jedno z najważniejszych zadań realizowanych przez zarówno publiczne jak i niepubliczne podmioty działające w sferze usług społecznych. Mimo tego widoczne są wciąż znaczne potrzeby tej grupy potrzebujących dotyczące np. zapewnienia usług dziennej opieki dla osób niepełnosprawnych w wieku pow. 25 lat, poprawy dostępu do usług opieki wytechnieniowej czy zapewnienia lepszego dostępu do usług asystenckich i opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Starzejące się społeczeństwo – mimo, że zjawisko to na terenie LGD występuje z mniejszą intensywnością niż w regionie i kraju – będzie skutkowało gwałtownym wzrostem w najbliższej przyszłości liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie wydłużenie średniego czasu życia rodzi potrzebę zapewnienia tej grupie mieszkańców godnego i aktywnego życia. Sytuację na terenie LGD w tej kwestii wzmagają położenie w bezpośrednim zapleczu Trójmiasta, przez co obszar ten już obecnie staje się docelowym miejscem np. rekreacji i wypoczynku dla osób w wieku senioralnym zamieszkującym aglomerację. Popyt na tego typu usługi będzie systematycznie rósł wraz ze wzrostem udziału seniorów w ludności ogółem – ponadto obszar LGD staje się naturalnym zapleczem rozwoju innych niż rekreacja i wypoczynek usług, w tym usług komercyjnych skierowanych do seniorów, składających się na tzw. srebrną gospodarkę. Z uwagi na obecny, początkowy rozwój tego segmentu gospodarki, widoczne jest duże i rosnące zapotrzebowanie na te usługi – zarówno ze strony rynku wewnętrznego jak i z zewnątrz.

Wychodząc naprzeciw tych obszarów problemowych w ramach Strategii wyznaczono dwie grupy osób szczególnie narażone na wykluczenie społeczne, do których zaliczono:

- a. osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunów,
- b. seniorów i ich opiekunów.

Jednocześnie zakres tematyczny przedsięwzięć wyznaczonych do realizacji w ramach tak sformułowanego celu jest szeroki i obejmuje rozległe spectrum usług społecznych – zarówno komercyjnych jak i niekomercyjnych, ukierunkowanych na potrzeby osób wymagających wsparcia i zagrożonych marginalizacją. W konsekwencji w ramach celu wyznaczono 3 kompleksowe przedsięwzięcia:

- Rozwój usług społecznych służących potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- Rozwój infrastruktury społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- Rozwój usług „srebrnej gospodarki”.

Efektami realizacji przedmiotowego celu będą następujące wskaźniki rezultatu:

Wskaźnik rezultatu	Jednostka	Wartość docelowa
Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	szt.	15
Roczna liczba użytkowników wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne socjalnych	osoby/rok	10 000
Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów	liczba utworzonych miejsc pracy	20

Cel III: Rozwój regionu w oparciu o zidentyfikowane wyróżniki społeczno – gospodarcze – cel wychodzi na wprost potrzeby rozwiązania problemu „Brak identyfikacji i wsparcia specyficznych wyróżników gospodarczych i społecznych Szwajcarii Kaszubskiej”. Na etapie diagnozy oraz konsultacji społecznych dokonano szczegółowej analizy potencjału gospodarczego i społecznego regionu, starając się wskazać na cechy wyróżniające go na tle kraju i województwa.

W sferze gospodarczej oparto się na wynikach badania pn. „Rozwój przedsiębiorczości na terenie Szwajcarii Kaszubskiej – stan obecny oraz perspektywy na przyszłość” opracowanego przez Instytut Rozwoju, w ramach którego dokonano szczegółowej analizy rozwoju przedsiębiorczości na terenie LGD i wskazano branże działalności gospodarczej, której mają największy wpływ na gospodarkę tego obszaru, pod takimi względami jak: zatrudnienie, przychody, udział w eksporcie, czy przewagi komparatywne nad województwem i krajem. Wyniki badania pozwoliły wyznaczyć branże dominujące obecnie oraz branże perspektywiczne z punktu widzenia rozwoju gospodarki regionu w przyszłości. Wnioski z badania oraz dyskusji podczas konferencji podsumowującej badanie wskazały tym samym na branże gospodarki, które winny być wspierane m.in. poprzez dofinansowanie z funduszy zewnętrznych – jako te, które mają szansę wywrzeć największy wpływ na rozwoju gospodarczy regionu w najbliższej przyszłości. Kwestie te potwierdzają wyniki konsultacji społecznych, gdzie podczas spotkań ze społecznością lokalną bardzo często pojawiały się głosy i wątpliwości czy wsparcie w okresie programowania 2014-2020 przede wszystkim działalności turystycznych i okołoturystycznych jest odpowiednim podejściem, biorąc pod uwagę znaczenie innych branż i generowanie przez nie np. wpływów podatkowych do budżetów JST. Przeprowadzone badanie pozwoliło na obiektywne, wykonane przez bezstronnych ekspertów na bazie wymiernych danych statystycznych, wyznaczenie dziedzin gospodarki, które dominują obecnie i mają szansę dominować w gospodarce regionu w przyszłości. Wyniki analizy stały się wytyczną do wskazania działów PKD działalności, które winny być wspierane ze środków LSR.

Zarówno analiza danych statystycznych jak i subiektywne opinie mieszkańców wskazują, że na terenie LGD jednym z najważniejszych obszarów problemowych w sferze gospodarki jest słabo rozwinięte rolnictwo. Niekorzystne a miejscami bardzo niekorzystne warunki glebowe i klimatyczne w połączeniu z małymi, niskotowarowymi gospodarstwami rolnym oraz w znacznej mierze ekstensywną gospodarką rolną – decydują o niskim rozwoju rolnictwa. Jednocześnie dane wskazują, że w dalszym ciągu rolnictwo odgrywa znaczną rolę w życiu lokalnej społeczności, będąc podstawowym lub dodatkowym źródłem jej utrzymania. Dane statystyczne potwierdzają w tym zakresie opinie mieszkańców wyrażane podczas spotkań z lokalną społecznością, gdzie bardzo silnie artykułowano potrzebę wsparcia rozwoju pozarolniczych źródeł utrzymania dla ludności zajmującej się obecnie rolnictwem. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród lokalnej społeczności wskazują w tej kwestii, że mieszkańcy z jednej strony zwracają silną uwagę na takie kwestie jak niskie dochody ludności zajmującej się rolnictwem czy słabo rozwinięte rolnictwo (odpowiednio 27% i 18% ankietowanych wskazało takie odpowiedzi), a z drugiej 28% badanych wskazało na niedostateczny rozwój lokalnego przetwórstwa – małych zakładów przetwórczych opartych o lokalne produkty i zasoby (przetwórstwo lokalnych produktów rolnych).

Wyznaczony cel wychodzi także naprzeciw potrzebie zidentyfikowanej na etapie diagnozy i analizy SWOT, wynikającej z pożądanego rozwoju zasobów ludzkich obszaru LGD oraz komunikacji wewnętrznej zarówno na linii LGD – mieszkańcy jak i pomiędzy mieszkańcami regionu. U podstaw tego celu leżą dwa podstawowe wnioski przeprowadzone na etapie diagnozy stanu obecnego. Dotyczą one – wskazywanej przede wszystkim podczas konsultacji społecznych z mieszkańcami – kwestii potrzeby wsparcia procesu ubiegania się o dofinansowanie dla mieszkańców i instytucji z terenu LGD ze strony samej Grupy. Z elementem tym połączony jest fakt zmieniających się zasad ubiegania o dofinansowanie w perspektywie finansowej 2021-2027 w relacji do poprzedniego okresu programowania (środki z nowych funduszy EFS+ i EFRR). Mieszkańcy podczas spotkań dowiadując

się o warunkach ubiegania się o pomoc w ramach nowej LSR, wskazywali na często zupełnie nowe regulacje w tym zakresie, a w konsekwencji zgłaszali problem niewystarczającego przygotowania potencjalnych wnioskodawców do ubiegania się o wsparcie. Jednocześnie mając na uwadze działania informacyjno – szkoleniowe prowadzone przez LGD w poprzednim okresie programowania, zgłaszano potrzebę ich kontynuacji w przyszłości. Dodatkowym elementem wynikającym z diagnozy w tym konsultacji społecznych jest potrzeba rozwoju partnerstwa trójsektorowego w ramach LGD, w tym integracja i aktywizacja członków stowarzyszenia wokół kwestii rozwoju regionu, itp. W kontekście realizacji przedmiotowego celu diagnoza wskazuje także na – wynikającą ze zmieniających się zasad i przepisów prawnych dotyczących wdrażania funduszy UE w Polsce, w tym przygotowanie nowej LSR – potrzebę rozwoju zasobów ludzkich wewnątrz LGD, dotyczących ciągłego podnoszenia poziomu wiedzy zarówno członków Rady, członków Zarządu jak i pracowników biura w zakresie związanym z wdrażaniem LSR w życie, kwestiami procedur i kryteriów wyboru operacji, zasadami wskazanymi przez fundusze finansujące dotyczącymi możliwości wsparcia na poszczególnych grup beneficjentów itp. W opisanym kontekście realizacja przedmiotowego celu wychodzi na wprost opisanych problemów i jest związana z rozwojem zasobów ludzkich oraz komunikacji ze społeczeństwem na terenie LGD poprzez podniesienie wiedzy i umiejętności mieszkańców oraz Grupy dotyczących wdrażania LSR. Wychodząc naprzeciw opisanych wyróżników regionu zdecydowano o przeznaczeniu części wsparcia ze środków LSR na realizację działań polegających na dofinansowaniu operacji mających na celu poprawę sytuacji w trzech opisanych powyżej obszarach oraz wsparciu procesu wdrażania Strategii. W ramach tych działań wyznaczono do realizacji cztery przedsięwzięcia:

- Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o branże kluczowe dla regionu Szwajcarii Kaszubskiej,
- Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych oraz KŁŻ,
- Animacja społeczności lokalnej obszaru LGD.

Efektami realizacji przedmiotowego celu będą następujące wskaźniki rezultatu:

Wskaźnik rezultatu	Jednostka	Wartość docelowa
Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR	liczba utworzonych miejsc pracy	25
Lepsza organizacja łańcucha dostaw: odsetek gospodarstw uczestniczących w grupach producentów, organizacjach producentów, lokalnych rynkach, krótkich cyklach łańcucha dostaw i systemach jakości objętych wsparciem WPR	liczba gospodarstw/rolników	4
Liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR	szt.	5
Liczba uczestników działań aktywizujących	osoby	100 480

Cel IV: Wzrost atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej Szwajcarii Kaszubskiej – cel nawiązuje do zidentyfikowanego problemu „Nieadekwatnej do posiadanych walorów naturalnych i kulturowych atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej Szwajcarii Kaszubskiej”.

Wyznaczony cel porusza jeden z najważniejszych problemów dla obszaru Szwajcarii Kaszubskiej, jakim jest jego niedostateczna atrakcyjność turystyczna regionu. Wyniki diagnozy i analizy SWOT wraz z wynikami konsultacji społecznych wskazują jednoznacznie, że obszar LGD posiada bardzo atrakcyjne walory naturalne, które stanowią o dużym potencjale regionu do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej. Potwierdzają to wyniki badań ankietowych, gdzie 91% badanych wskazuje atrakcyjne walory naturalne jako najważniejszą silną stronę obszaru LGD. Mimo tego – bezsprzecznie bardzo wysokiego potencjału do rozwoju turystyki – analiza wskazuje, że nie jest on obecnie w pełni wykorzystywany. Konsultacje przeprowadzone z przedstawicielami branży turystycznej wskazują, że oferta turystyczna regionu jest niewystarczająca i słabo odpowiada na potrzeby turystów i zmieniające się trendy na rynku.

Potwierdzają to wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych wśród społeczności lokalnej; wyniki badań ankietowych wskazują, że po stronie słabych stron rozwoju obszaru LGD mieszkańcy jako najważniejszą cechę wskazali „Niewystarczającą ofertę usług turystycznych” – odpowiedź taką wskazało 35% badanych osób. Potwierdzają to wyniki dyskusji przeprowadzonej z gestorami bazy turystycznej na terenie LGD, którzy zauważają potrzebę dopasowania się do dynamicznie zmieniającego się rynku usług turystycznych – który to proces postępuje ze szczególnym nasileniem w ostatnich latach, wskutek najpierw pandemii COVID-19 a obecnie w wyniku gwałtownego wzrostu cen m.in. usług związanych z gospodarką turystyczną. Widoczne są także nowe trendy w turystyce związane m.in. z rosnącymi wymaganiami turystów, a dotyczące takich kwestii jak: turystyka rodzinna (w tym oferta dla dzieci), eko-turystyka, turystyka kwalifikowana, turystyka senioralna, turystyka zdrowotna, itp. Istnieje w tym względzie pilna potrzeba realizacji inwestycji zmierzających do dostosowania branży turystycznej w regionie do opisanych powyżej zmian. Zarówno mieszkańcy jak i przedstawiciele branży turystycznej wskazywali także na braki w publicznej infrastrukturze turystycznej, zagospodarowującej posiadane walory naturalne – badania ankietowe uwiaryściły, że najpilniejsze inwestycje w tym zakresie powinny dotyczyć infrastruktury rowerowej (ścieżki rowerowe) oraz zagospodarowania zbiorników wodnych na potrzeby turystyki wodnej. Ponadto ważną kwestią poruszaną przede wszystkim podczas spotkań z sektorem NGO była edukacja społeczeństwa o ochronie walorów naturalnych regionu w kontekście ich intensywnego wykorzystywania na cele turystyki i rekreacji.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród lokalnej społeczności wskazały, że za najważniejszą słabą stroną regionu mieszkańcy uznali „Niedostateczną ofertę spędzania wolnego czasu dla mieszkańców” – opinię tą wskazało 44,7% ankietowanych. Jednocześnie wyniki ankiet wskazują, że wśród działań którymi powinny się zająć w pierwszej kolejności organizacje pozarządowe z terenu LGD, na pierwszym miejscu znalazła się budowa małej infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i społecznej – odpowiedzi tej udzieliło w sumie 46,8% ankietowanych. Opinie te wskazują, że mimo podejmowanych działań w ostatnich latach zarówno przez JST jak i NGO w tematyce rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej, w dalszym ciągu mieszkańcy widzą znaczne niedobory zarówno samej infrastruktury jak i oferty spędzania wolnego czasu na niej opartej.

Diagnoza sytuacji w regionie wskazuje na problem z zanikiem charakterystycznych dla regionu elementów kultury, tradycji i zasobów, odnoszących się przede wszystkim do kultury kaszubskiej. Zidentyfikowane w diagnozie mocne strony obszaru LGD w postaci np. bogatej kultury kaszubskiej czy posiadania własnego języka, historii, kultury, tradycji kaszubskiej (55% ankietowanych mieszkańców regionu wskazuje na bogate dziedzictwo kulturowe jako jedną z najważniejszych silnych stron regionu - trzecia najważniejsza odpowiedź), nie są obecnie w dostateczny sposób propagowane, promowane i wykorzystywane dla rozwoju regionu. Świadczy o tym szereg zidentyfikowanych zjawisk zanotowanych na etapie konsultacji społecznych – wyniki badania ankietowego wśród mieszkańców wskazały, na propagowanie dziedzictwa kulturowego regionu jako jedno z dwóch najważniejszych zadań do realizacji na przyszłość przez sektor NGO. Kwestie te poruszali także mieszkańcy podczas przeprowadzonych spotkań z mieszkańcami w każdej z gmin, gdzie zwracano uwagę na niewielkie zainteresowanie zwłaszcza ludzi młodych kultywowaniem lokalnej kultury, co jest skutkiem m.in. stopniowej asymilacji lokalnej kultury z kulturą uniwersalną.

Wyniki konsultacji społecznych wskazały także na potrzebę intensyfikacji współpracy z innymi regionami w kraju i za granicą – potrzeba ta wynika z niedostatecznej obecnie wymiany doświadczeń z innymi regionami. Mimo realizowanych działań przez LGD w tym zakresie w ostatnich latach, mieszkańcy uznali jest za niewystarczające i wymagające kontynuacji w przyszłości.

Realizacja przedmiotowego celu wychodzi na wprost opisanych problemów i zakłada realizację zarówno komercyjnych jak i niekomercyjnych działań poprawiających atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną regionu. Na bazie tak zidentyfikowanego celu na potrzeby jego realizacji wyznaczono sześć przedsięwzięć:

- Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych,
- Kultywowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwajcarii Kaszubskiej,
- Rozwój małej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej,
- Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej,
- Wzmocnienie potencjału partnerstwa LGD,
- Kształtowanie świadomości obywatelskiej o ochronie walorów naturalnych regionu.

Efektami realizacji przedmiotowego celu będą następujące wskaźniki rezultatu:

Wskaźnik rezultatu	Jednostka	Wartość docelowa
Wzrost gospodarczy i zatrudnienie na obszarach wiejskich: nowe miejsca pracy objęte wsparciem w ramach projektów WPR	liczba utworzonych miejsc pracy	20
Łączenie obszarów wiejskich w Europie: odsetek ludności wiejskiej korzystającej z lepszego dostępu do usług i infrastruktury dzięki wsparciu z WPR	osoby	15000
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające / rok	6000
Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami	osoby	520

Opis przedsięwzięć.

Poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę każdego z przedsięwzięć składających się na realizację powyższych celów.

Przedsięwzięcie	Rozwój systemu odnawialnych źródeł energii oraz infrastruktury towarzyszącej
Opis przedsięwzięcia	<p>Zakup i montaż magazynów energii działających na potrzeby już istniejących źródeł OZE (wytworzących energię elektryczną), realizowany w ramach samodzielnych projektów lub budowa i rozbudowa odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (jako koszt niekwalifikowany) wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby źródła OZE (koszt kwalifikowany). Wraz z magazynem energii możliwy będzie także zakup przekształtnika energoelektronicznego (np. hybrydowego).</p> <p>Warunkiem uzyskania wsparcia będzie posiadanie przez wnioskodawcę na dzień składania wniosku instalacji OZE wytwarzającej energię elektryczną, na potrzeby której zakupiony zostanie magazyn lub zakup i montaż takiej instalacji w ramach kompleksowego projektu (jako kosztu niekwalifikowanego) - dopuszcza się także możliwość realizacji projektów przez osoby/podmioty które nie posiadają w momencie składania wniosku źródła OZE, pod warunkiem, że powstanie ono w ramach dofinansowanego, kompleksowego zadania polegającego na budowie/rozbudowie instalacji OZE wraz z zakupem magazynu energii – w ramach których budowa/rozbudowa OZE będzie stanowiła koszt niekwalifikowany projektu.</p> <p>Przedsięwzięcie obejmuje dofinansowanie operacji o charakterze inwestycyjnym polegających na zakupie i montażu urządzeń.</p>
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	<p>Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia ma swoje uzasadnienie w niewystarczającym rozwoju systemu indywidualnych, odnawialnych źródeł energii przy negatywnym wpływie na środowisko istniejących źródeł opartych o paliwa konwencjonalne. Przedsięwzięcie ma swoje źródło w diagnozie oraz analizie SWOT, gdzie zidentyfikowano niewystarczający rozwój systemu indywidualnych, odnawialnych źródeł energii i negatywny wpływ na środowisko istniejących źródeł energii opartych o paliwa konwencjonalne. Diagnoza wskazuje na z jednej strony dogodne warunki do rozwoju systemów odnawialnych źródeł energii (nasłonecznienie, wiatry, rzeki, dostęp do biomasy) na terenie LGD, przy jednoczesnej niewystarczającej liczbie źródeł energii opartych o OZE, zwłaszcza wśród indywidualnych mieszkańców. W konsekwencji widoczne jest oparcie lokalnych źródeł energii wciąż w większości o paliwa konwencjonalne. Jednocześnie daje się zauważyć niewystarczająca efektywność ekonomiczna instalacji OZE oraz wydajność systemu energetycznego. Bardzo duże znaczenie w tym przypadku mają zmiany prawa wpływające na ograniczenie rozwoju odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Elementy te determinują potrzebę rozwoju systemu źródeł energii odnawialnej oraz infrastruktury im towarzyszącej.</p>

Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów grantowych, skierowanych do prosumentów (osób fizycznych). Zastosowana forma realizacji wynika z faktu, że przedsięwzięcie będzie polegało na realizacji znacznej ilości mniejszych projektów skierowanych do lokalnej społeczności.
Fundusz finansujący	FEP - EFRR
Budżet (Euro)	1 436 214,60
Wskaźniki produktu	Pojemność magazynów energii elektrycznej – 2 MWh Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej – 1 szt. Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – 1 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – nie dotyczy Inne - wspierani będą przede wszystkim prosumenci, w szczególności mieszkający na obszarach wiejskich, w tym osoby mniej zamożne, osoby starsze, rodzice samotnie wychowujący dzieci, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny wielodzietne.

Przedsięwzięcie	Ochrona różnorodności biologicznej obszarów cennych przyrodniczo
Opis przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie obejmuje realizację projektów zarówno inwestycyjnych (budowa/przebudowa/rozbudowa/remont/oznakowanie/wytyczenie infrastruktury, zakup sprzętu i wyposażenia) jak i nie inwestycyjnych (edukacyjnych, informacyjnych, polegających na świadczeniu specjalistycznych usług związanych z ochroną różnorodności biologicznej).</p> <p>Wspierane będą projekty mające na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> poprawę stanu cennych gatunków i ich siedlisk oraz ochronę ekosystemów, ochronę wód i ekosystemów od wód zależnych, w szczególności jezior, ochronę i przywracanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych w szczególności na obszarach objętych formami ochrony przyrody oraz terenach zurbanizowanych. <p>Wsparcie zostanie ukierunkowane na wdrażanie zapisów planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Możliwe będzie wsparcie działań wynikających z planów zadań ochronnych lub planów ochrony obszarów Natura 2000, w tym na obszarach pokrywających się z obszarami Parku Krajobrazowego oraz wdrażanie zapisów planów ochrony rezerwatów przyrody pokrywających się z obszarami Parku na zasadach komplementarności z programem krajowym. Działania z zakresu ochrony przyrody będą również realizowane na obszarach chronionego krajobrazu, na obszarach użytków ekologicznych oraz w obrębie korytarzy ekologicznych, co będzie prowadzić do ograniczenia degradacji środowiska, przeciwdziałać utracie zasobów różnorodności biologicznej oraz wzmacniać spójność i ciągłość struktury ekologicznej województwa. Dofinansowanie będą mogły także uzyskać przedsięwzięcia dotyczące poprawy stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych.</p> <p>Na terenach wymienionych powyżej wspierana będzie w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> ochrona zagrożonych gatunków, siedlisk przyrodniczych i ekotonów, opracowanie i wdrożenie programów odtwarzania i renaturalizacji ekosystemów, przywracanie właściwego składu gatunkowego siedlisk przyrodniczych leśnych, eliminacja obcych gatunków inwazyjnych, budowa lub przebudowa przepustów i przejść dla zwierząt. <p>Wsparcie zostanie skierowane również na ochronę obszarów podmokłych, przede wszystkim torfowisk.</p> <p>Uzupełniająco możliwa będzie także realizacja projektów dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> wsparcia infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych, które będzie ograniczone do inwestycji służących wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnienie ograniczenia degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających, tworzenia i rozwoju ośrodków pomocy i rehabilitacji dzikich zwierząt, przywracania, ochrony i wzmacniania różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich, w oparciu przede wszystkim o gatunki rodzime. <p>Na wsparcie projektów infrastrukturalnych niezwiązanych bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, zostanie skierowane maksymalnie 30% budżetu pojedynczego projektu.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia wspierane będą ponadto projekty edukacyjne podnoszące poziom wiedzy i kompetencji mieszkańców, pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw w zakresie ochrony i zachowania przyrody, w tym zagrożonych gatunków, różnorodności biologicznej oraz ochrony wód i ekosystemów od wód zależnych.</p>
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	<p>Podstawą wyznaczenia przedsięwzięcia jest potrzeba związana z rosnącym, negatywnym wpływem działalności człowieka na posiadane wybitne walory środowiska naturalnego, w tym obszary chronione.</p> <p>Przedsięwzięcia ma swoje źródło w diagnozie oraz analizie SWOT, gdzie wskazano na rosnący, negatywny wpływ działalności człowieka na posiadane wybitne walory środowiska naturalnego, w tym obszary chronione. Analizy wskazują jednocześnie na istniejące na terenie LGD atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz występowanie licznych obszarów prawnie chronionych: park krajobrazowy, rezerваты przyrody, obszary sieci Natura 2000, itp. – które stanowią o</p>

	<p>wybitnym potencjale przyrodniczym regionu. Jednocześnie widoczne jest duże i rosnące zanieczyszczenie środowiska naturalnego, zwłaszcza w najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionach, w tym na obszarach prawnie chronionych. Atrakcyjność turystyczna regionu powoduje ponadto zjawisko rosnącej antropopresji na walory przyrodnicze ze strony ruchu turystycznego. Efektem tych zjawisk jest postępująca degradacja środowiska naturalnego oraz stopniowa utrata różnorodności biologicznej. Szczególnie zjawisko to widoczne jest w przypadku zanieczyszczenia jezior – stanowiących jeden z głównych walorów na których opiera się turystyka w regionie – spowodowane zarówno rosnącym ruchem turystycznym czy niewłaściwym gospodarowaniem zlewniami jezior.</p> <p>Z punktu widzenia ochrony rodzimych ekosystemów charakterystycznych dla środowiska regionu szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem jest niekontrolowane rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków przede wszystkim zwierząt, zagrażających rodzimym ekosystemom i – będący skutkiem m.in. tego problemu - postępujący zanik rodzimych gatunków roślin i zwierząt, charakterystycznych dla fauny i flory regionu.</p> <p>W tym kontekście niezbędne są działania zmierzające do ochrony różnorodności biologicznej, w tym przede wszystkim obszarów cennych przyrodniczo na terenie LGD.</p>
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych skierowanych do osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, z wyłączeniem przedsiębiorstw oraz osób fizycznych. Taka forma wynika z przewidywanej realizacji kompleksowych projektów zarówno inwestycyjnych jak i nie inwestycyjnych o znacznym zasięgu oraz dłuższym okresie trwania – które z zasady będą projektami dużymi pod względem ich wartości.
Fundusz finansujący	FEP - EFRR
Budżet (Euro)	609 053,65
Wskaźniki produktu	Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność – 1 szt. Liczba zrealizowanych działań z zakresu czynnej ochrony przyrody – 1 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – nie dotyczy Inne – nie dotyczy

Przedsięwzięcie	Rozwój usług społecznych służących potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym
Opis przedsięwzięcia	<p>Zakres działań realizowanych w ramach przedsięwzięcia obejmuje większość rodzajów wsparcia, które są przewidziane przez Program finansujący tj. FEP – EFS+, tj.</p> <p>a) usługi opiekuńcze (w tym także w formule gospodarstw opiekuńczych), opiekuńczo-wychowawcze, asystenckie, specjalistyczne i inne),</p> <p>b) usługi opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (m.in. świadczących wsparcie na rzecz seniorów, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale i ciężko chorych), obejmująca także wsparcie psychologiczne oraz podnoszenie kompetencji opiekunów,</p> <p>c) mieszkalnictwo wspomagane (treningowe i wspierane) oraz chronione, a także wdrażanie metody „Najpierw mieszkanie”,</p> <p>d) usługi wsparcia dziennego dorosłych osób wymagających intensywnego wsparcia po zakończeniu obowiązku szkolnego: osób z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi oraz ze spektrum autyzmu,</p> <p>e) rodzinne formy pieczy zastępczej (w tym upowszechnianie zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka) oraz formy specjalistycznego wsparcia rodzin zastępczych i adopcyjnych,</p> <p>f) usługi dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia, przebywających w różnych formach pieczy zastępczej lub w rodzinach doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych,</p> <p>g) formy specjalistycznego wsparcia dla osób doświadczających przemocy (w tym poradnictwo psychologiczne, prawne, psychiatryczne, socjalne, bezpieczne schronienie, grupy wsparcia, grupy samopomocowe),</p> <p>h) usługi na rzecz osób uzależnionych od alkoholu i/lub innych substancji psychoaktywnych,</p> <p>i) usługi wsparcia dziennego seniorów,</p> <p>j) usługi wsparcia dziennego dzieci i młodzieży doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności poprzez usługi takie jak placówki wsparcia dziennego, streetworking i inne,</p> <p>k) wsparcie preadopcyjne (np. diagnostyczne, szkoleniowe, doradcze) i postadopcyjne (np. diagnostyczne, psychologiczne),</p> <p>l) usługi opieki długoterminowej świadczone w formule zdeinstytucjonalizowanej,</p> <p>Przeprowadzona diagnoza wskazuje szerokie potrzeby związane z realizacją przedmiotowych usług. Jako priorytetowe należy uznać wsparcie dla następujących grup docelowych:</p> <p>a. seniorzy (osoby które ukończyły 60-ty rok życia),</p> <p>b. osoby niepełnosprawne, w tym przede wszystkim w wieku pow. 25 lat oraz ich opiekunowie.</p> <p>Kosztem kwalifikowanym przedsięwzięcia będzie realizacja projektów nie inwestycyjnych, polegających na świadczeniu usług społecznych. Uzupełniająco możliwe będzie ponoszenia</p>

	kosztów inwestycyjnych w ramach mechanizmu cross-financing – zgodnie z zasadami i wytycznymi funduszu finansującego.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	<p>Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia ma swoje uzasadnienie w niewystarczającym rozwoju zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych w relacji do potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wnioski z diagnozy oraz analizy SWOT wskazują na szereg obszarów problemowych wymagających wsparcia w ramach szeroko pojętych usług społecznych skierowanych do osób potrzebujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niedostateczny rozwój lub zupełny brak (w zależności od rodzaju usług i obszaru) usług społecznych w formie zdeinstytucjonalizowanej, - znaczna liczba rodzin wymagających wsparcia z uwagi na ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwałą i ciężką chorobę, - mniejsza od średniej dla regionu dostępność do usług stacjonarnej pomocy społecznej, - relatywnie mniejsza liczba rodzin zastępczych na terenie LGD na tle regionu – niskie w relacji do potrzeb zainteresowanie osób/rodzin świadczeniem usług rodzinnej pieczy zastępczej, - znaczny udział osób niepełnosprawnych prawnie lub biologicznie wśród seniorów (osób w wieku poprodukcyjnym), - niska trwałość realizowanych projektów w zakresie usług społecznych (ograniczona do okresu trwałości wskazanego przez fundusz finansujący), - relatywnie niewielka liczba działań skierowanych na aktywizację seniorów i ich najbliższego otoczenia – w stosunku do potrzeb w tym zakresie, - niewystarczające wsparcie opiekunów osób starszych, niepełnosprawnych i chorych, w tym w ramach opieki wytchnieniowej, - brak wsparcia dla osób niepełnosprawnych w wieku pow. 25 lat oraz ich opiekunów/rodzin, - wzrost zagrożeń o charakterze behawioralnym, np. uzależnienie od komputera, smartfonu, pracoholizm, itp., przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży, - niewystarczająca świadomość mieszkańców dotycząca funkcjonowania systemu pomocy społecznej. <p>Ponadto widoczne są zagrożenia zewnętrzne, związane ze zmianami demograficznymi i zmianą modelu życia społeczeństwa – nie tylko w skali lokalnej ale także regionu i kraju – należą do nich np. starzenie się społeczeństwa i prognozowany dynamiczny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w całkowitej liczbie mieszkańców czy takie zjawiska demograficzne jak: mniejsza dzietność, spadająca liczba urodzeń czy malejący przyrost naturalny. Zjawiska te widoczne są także na obszarze LGD, który mimo relatywnie korzystniejszej sytuacji demograficznej w porównaniu ze średnią dla regionu i kraju, także boryka się ze wszystkimi wymienionymi powyżej problemami społecznymi.</p> <p>Kwestie te determinują pilną potrzebę rozwoju zdeinstytucjonalizowanych usług społecznych służących potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.</p>
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów grantowych skierowanych do NGO, spółdzielni socjalnych, JST i ich jednostek organizacyjnych. Taka forma realizacji przedsięwzięcia wynika z planowanej realizacji przez szereg uprawnionych podmiotów większej liczby operacji nie inwestycyjnych o mniejszej wartości.
Fundusz finansujący	FEP – EFS+
Budżet (Euro)	1 062 185,39
Wskaźniki produktu	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie – 250 osób Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 80 osób
Preferencje	<p>Innowacje – nie dotyczy</p> <p>Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – preferowane będą operacje ukierunkowane na wsparcie seniorów oraz osób niepełnosprawnych (w tym szczególnie w wieku pow. 25 lat) oraz ich opiekunów.</p> <p>Inne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preferowane będą operacje, które będą wykorzystywały infrastrukturę/sprzęt jakie powstaną w ramach przedsięwzięcia „Rozwój infrastruktury społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”. - Preferowane będą operacje polegające na kontynuacji dotychczas realizowanych projektów/inicjatyw.
Przedsięwzięcie	Rozwój infrastruktury społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym
Opis przedsięwzięcia	<p>Przedmiotowe przedsięwzięcie jest bezpośrednio powiązane z przedsięwzięciem „Rozwój usług społecznych służących potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”. Zakres działań realizowanych w ramach przedsięwzięcia obejmuje większość rodzajów wsparcia, które są przewidziane przez Program finansujący tj. FEP – EFRR, tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - służącej realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, opiekuńczo-wychowawczych, asystenckich, specjalistycznych i innych wynikających z diagnozy grupy docelowej, w szczególności skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, długotrwałe i ciężko chorych lub seniorów,

	<p>- służącej wsparciu osób z niepełnosprawnościami, np. domów samopomocy, CIS, KIS, WTZ i ZAZ,</p> <p>- mieszkalnictwa wspomaganego (treningowego i wspieranego) oraz chronionego, powiązanego z działaniami m.in. z obszaru aktywizacji społecznej i usług zdrowotnych,</p> <p>- służącej wsparciu dziennemu dzieci i młodzieży oraz seniorów.</p> <p>Kosztym kwalifikowanym przedsięwzięcia będzie realizacja projektów inwestycyjnych, polegających na zakupie sprzętu i wyposażenia oraz budowie/przebudowie/modernizacji infrastruktury służącej na potrzeby świadczenia usług społecznych.</p>
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	<p>Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia ma swoje uzasadnienie w przeprowadzonej diagnozie i analizie SWOT, gdzie – podobnie jak w przypadku usług społecznych – wskazano szereg uwarunkowań determinujących potrzebę rozwoju infrastruktury społecznej. Podstawową przesłanką realizacji przedsięwzięcia stanowiąca podsumowanie wniosków z diagnozy są „Braki w infrastrukturze społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”.</p> <p>Diagnoza wskazuje na korzystne tendencje zmian społecznych dotyczące takich zjawisk jak np. spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach (spowodowany głównie programami socjalnymi dystrybuowanymi na poziomie centralnym) czy relatywnie dobrze rozwinięty system instytucji publicznych działających w sferze instytucjonalnych usług społecznych.</p> <p>Jednocześnie diagnoza identyfikuje szereg niekorzystnych zjawisk dotyczących infrastruktury społecznej, do których należy zaliczyć przede wszystkim takie kwestie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc społeczna świadczona przede wszystkim w formie instytucjonalnej; niedostateczny rozwój lub zupełny brak (w zależności od rodzaju usług i obszaru) usług społecznych w formie zdeinstytucjonalizowanej, - niedostateczny rozwój infrastruktury społecznej, zwłaszcza na potrzeby deinstytucjonalizacji usług społecznych, - mniejsza od średniej dla regionu dostępność do usług stacjonarnej pomocy społecznej, - niska trwałość realizowanych projektów w zakresie usług społecznych (ograniczona do okresu trwałości wskazanego przez fundusz finansujący), - brak wsparcia dla osób niepełnosprawnych w wieku pow. 25 lat oraz ich opiekunów/rodzin, - zbyt mała liczba infrastruktury placówek dziennych, w tym mieszkań chronionych, odpowiadającym na zapotrzebowanie osób starszych, niepełnosprawnych i chorych. <p>Jednocześnie, podobnie jak miało to miejsce w przypadku usług społecznych w zagrożeniach wskazanym na tendencje niekorzystnych zmian społecznych, związanych przede wszystkim ze starzeniem się społeczeństwa czy zmianą modelu życia widoczną w postaci: mniejszej dzietności, malejącej liczby urodzeń czy niższym przyroście naturalnym.</p>
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych skierowanych do NGO, spółdzielni socjalnych, JST i ich jednostek organizacyjnych. Forma realizacji przedsięwzięcia wynika z faktu, że jego przedmiotem jest realizacji operacji inwestycyjnych o znacznej wartości.
Fundusz finansujący	FEP – EFRR
Budżet (Euro)	531 092,69
Wskaźniki produktu	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 2 szt. Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność - 1 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – preferowane będą operacje dotyczące infrastruktury na potrzeby seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami (w tym szczególnie w wieku pow. 25 lat) oraz ich opiekunów. Inne: nie dotyczy

Przedsięwzięcie	Rozwój usług „srebrnej gospodarki”
Opis przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie polega na wsparciu podejmowania nowych oraz rozwoju istniejących przedsiębiorstw mających miejsce zamieszkania (osoby fizyczne) lub siedzibę/oddział/miejsce wykonywania działalności (istniejący przedsiębiorcy) na terenie LGD.</p> <p>Wsparcie będzie przyznawane na realizację operacji inwestycyjnych niezbędnych do utworzenia/rozwoju działalności gospodarczych. Przedmiotem wsparcia będzie dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez podmioty prowadzące lub podejmujące działalność w branży tzw. srebrnej gospodarki, rozumianej jako świadczenie komercyjnych usług dla seniorów, obejmujących:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. krótkoterminowy pobyt poprawiający kondycję zdrowotną, b. usługi opiekuńcze, opiekuńczo-wychowawcze, asystenckie, specjalistyczne i inne, c. usługi opieki wytechnicznej dla opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, d. usługi wsparcia dziennego seniorów, e. usługi opieki długoterminowej.

Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	Przedsięwzięcie wychodzi na wprost zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci słabego rozwoju komercyjnych usług pro-społecznych i pro-zdrowotnych ukierunkowanych na potrzeby seniorów. W diagnozie i analizie SWOT wskazano na postępujący proces starzenia się społeczeństwa – który mimo lepszej sytuacji demograficznej na terenie LGD na tle region i kraju – jest także silnie odczuwalny i będzie ulegał systematycznego pogłębieniu. Towarzyszą temu niedobory usług społecznych, skierowanych do seniorów – dotyczy to zarówno relatywnie niewielkiej liczby działań skierowanych na aktywizację seniorów i ich najbliższego otoczenia – w stosunku do potrzeb w tym zakresie - jak i niewystarczającego wsparcia opiekunów osób starszych, w tym w ramach opieki wytechnieniowej. Ta niekorzystna sytuacja potęgowana jest przez niedostatek komercyjnych usług skierowanych i dostosowanych do seniorów, związanych z poprawą jakości ich życia i zdrowia oraz wprost opieką nad osobami starszymi (stałą lub czasową). Należy w tym zakresie mieć na uwadze, że położenie obszaru LGD w bezpośrednim zapleczu Trójmiasta stanowi o potencjale do rozwoju usług „srebrnej gospodarki”, skierowanych także do mieszkańców metropolii. Stąd determinanty rozwoju „srebrnej gospodarki” mają swoje źródło zarówno w uwarunkowaniach wewnętrznych związanych z kierunkami zmian demograficznych na obszarze LGD jak i zewnętrznych wynikających z dużego rynku zbytu usług dla seniorów na terenie Trójmiasta. Czynniki te stały się determinantą do wsparcia procesu podejmowania i rozwoju działalności gospodarczych w branży tzw. srebrnej gospodarki.
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych (zakładanie i rozwój działalności gospodarczych) i skierowane do osób fizycznych (podejmowanie działalności gospodarczej) oraz mikro i małe przedsiębiorstw (rozwój działalności gospodarczej). Takie podejście wynika z realizacji w ramach przedsięwzięcia operacji komercyjnych o znacznej wartości (kwota dofinansowania do 500 tys. zł w przypadku rozwoju oraz do 150 tys. zł w przypadku podejmowania działalności).
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	700 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba wspartych osób/podmiotów – 20 szt.
Preferencje	Innowacje – nie Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji - przedsięwzięcie ukierunkowane jest na wsparcie rozwoju usług dla seniorów tj. osoby pow. 60 roku życia – jako jedną z grup wymagających wsparcia, zidentyfikowanych w LSR Inne – nie dotyczy

Przedsięwzięcie	Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o branże kluczowe dla regionu Szwajcarii Kaszubskiej
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie polega na wsparciu podejmowania nowych oraz rozwoju istniejących przedsiębiorstw mających miejsce zamieszkania (osoby fizyczne) lub siedzibę/oddział/miejsce wykonywania działalności (istniejący przedsiębiorcy) na terenie LGD. Wsparcie będzie przyznawane na realizację operacji inwestycyjnych niezbędnych do utworzenia/rozwoju działalności gospodarczych. Przedmiotem wsparcia będzie dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez podmioty prowadzące działalność w branżach uznanych za kluczowe na terenie LGD. Branże te wytypowano na podstawie wyników badania ² stanu obecnego rozwoju przedsiębiorczości na terenie LGD i perspektyw rozwoju gospodarki regionu w przyszłości w poszczególnych branżach. Tym samym wybrano do wsparcia branże najbardziej perspektywiczne do rozwoju w przyszłości, a jednocześnie wymagające wsparcia ze środków zewnętrznych. Jednocześnie – kontynuując podejście zastosowane w okresie programowania 2014-2020 – wsparcie będzie udzielane na działalności związane z przetwórstwem lokalnych produktów rolnych ³ . Dofinansowane będą projekty ukierunkowane na rozwój/zakładanie działalności gospodarczych w następujących branżach (wg działów PKD): - produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń – dział 25; - produkcja mebli – dział 31, - pozostała produkcja wyrobów - dział 32; - produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; - produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania - dział 16; - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - dział 22. oraz (w ramach przetwórstwa produktów lokalnych): - produkcja artykułów spożywczych - dział 10,

² Rozwój przedsiębiorczości na terenie Szwajcarii Kaszubskiej – stan obecny oraz perspektywy na przyszłość, Instytut Rozwoju, Sopot, 2022 r.

³ Produkty rolne wg definicji GUS to: produkty wytworzone w działalności rolniczej, tj. działalności związanej z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt.

	- produkcja napojów - dział 11.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	Przedmiotowe przedsięwzięcie wychodzi na wprost zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci niższego od średniej dla regionu i nierównomiernego poziomu rozwoju przedsiębiorczości przy jednoczesnym braku ukierunkowania wsparcia dla branż kluczowych, najbardziej perspektywicznych. W diagnozie i analizie SWOT wskazano na funkcjonowanie na terenie LGD zidentyfikowanych branż działalności gospodarczej dominujących, perspektywicznych, które wykazują wysoki poziom przewag komparatywnych na tle województwa i kraju. Jednocześnie widoczny jest brak systemowego podejścia do wspierania branż kluczowych i opierania gospodarki na najbardziej przyszłościowych specjalizacjach. Skutkiem tego jest relatywnie niski poziom rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich obszaru LGD i niższa na tle województwa liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Ponadto zidentyfikowano potencjał regionu w postaci istniejących produktów lokalnych opartych o kuchnię regionalną, produkty tradycyjne i regionalne oraz dużą liczbę małych, rodzinnych gospodarstw rolnych - jako potencjał do rozwoju przetwórstwa lokalnych produktów. Po stronie słanych stron wskazano natomiast słabo rozwinięte przetwórstwo i sprzedaż bezpośrednio do klienta lokalnych produktów rolnych, zwłaszcza przez małe podmioty/gospodarstwa rolne - mimo posiadanych zasobów tych produktów. Konsekwencją tego jest potrzeba wsparcia działalności gospodarczych związanych z przetwórstwem i wprowadzaniem na rynek wyrobów opartych o lokalne produkty rolne. Czynniki te stały się determinantą do wsparcia procesu podejmowania i rozwoju działalności gospodarczych w branżach uznanych za kluczowe i perspektywiczne dla regionu.
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych (zakładanie i rozwój działalności gospodarczych) i skierowane do osób fizycznych (podejmowanie działalności gospodarczej) oraz mikro i małe przedsiębiorstw (rozwój działalności gospodarczej). Takie podejście wynika z realizacji w ramach przedsięwzięcia operacji komercyjnych o znacznej wartości (kwota dofinansowania do 500 tys. zł w przypadku rozwoju oraz do 150 tys. zł w przypadku podejmowania działalności).
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	1 100 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba wspartych osób/podmiotów – 25 szt.
Preferencje	Innowacje – Nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji - Nie dotyczy Inne - Nie dotyczy

Przedsięwzięcie	Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych oraz KLŻ
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie polega na wsparciu rozwoju pozarolniczych funkcji istniejących gospodarstw rolnych, w ramach których przewidziano do wsparcia dwie funkcje: - rozwój współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych (krótkie łańcuchy dostaw), - zagrody edukacyjne. W ramach przedsięwzięcia wspierane będzie zarówno tworzenie nowych działalności jak i rozwój działalności już istniejących – w ramach dwóch w/w dziedzin. Kosztami kwalifikowanym przedsięwzięcia będzie realizacja projektów zarówno inwestycyjnych jak i nie inwestycyjnych.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	Przedmiotowe przedsięwzięcie wychodzi na wprost zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci rozdrobnionego, niskotowarowego i ekstensywnego rolnictwa. Rozwinięcie tej kwestii stanowi analiza SWOT, która identyfikuje silne strony obszaru, predysponujące go do wykorzystania potencjału jaki posiadają lokalne gospodarstwa rolne – zaliczono do nich: - istniejące produkty lokalne oparte o kuchnię regionalną, produkty tradycyjne i regionalne; - znaczna liczba zarejestrowanych na terenie LGD tradycyjnych produktów regionalnych, - dużą liczbę małych, rodzinnych gospodarstw rolnych jako potencjał do rozwoju zagród edukacyjnych lub przetwórstwa lokalnych produktów żywnościowych, - istniejące zagrody edukacyjne na obszarze LGD. Jednocześnie zidentyfikowano szereg słabych stron, mających swoje źródło w niekorzystnych warunkach naturalnych do rozwoju rolnictwa oraz warunkowanej historycznie strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych w postaci: - rozdrobnionego i ekstensywnego, niskotowarowego rolnictwa opartego przede wszystkim o małe gospodarstwa produkujące na własne potrzeby, - słabo rozwiniętego przetwórstwa i sprzedaży bezpośrednio do klienta lokalnych produktów rolnych, zwłaszcza przez małe podmioty/gospodarstwa rolne - mimo posiadanych zasobów tych produktów, - zbyt dużej liczby osób utrzymujących się z rolnictwa - problemu bezrobocia ukrytego w rolnictwie na terenach wiejskich obszaru LGD; zagrożenia rolników i ich domowników wykluczeniem społecznym i ubóstwem, - słabych warunków naturalnych dla rozwoju rolnictwa (jakość gleb, ukształtowanie terenu, mikroklimat).

	Przedstawione charakterystyki stanowią o potrzebie wsparcia rozwoju pozarolniczych funkcji istniejących gospodarstw rolnych, bazując m.in. na posiadanych zasobach produktów lokalnych, której efektem będzie stworzenie możliwości uzyskiwania dodatkowych przychodów przez rolników z działalności pozarolniczej.
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych i skierowane do osób fizycznych – rolników ⁴ . Taka forma realizacji wynika przede wszystkim w zakładanej wielkości operacji, które będą należały do projektów o wyższej wartości, gdzie w przypadku rozwoju współpracy w ramach krótkich łańcuchów żywnościowych wsparcie będzie mogło wynieść do wysokości 350 tys. zł, a w przypadku zagród edukacyjnych – do wysokości 150 tys. zł.
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	200 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba wspartych operacji – 9 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji - nie dotyczy Inne - nie dotyczy

Przedsięwzięcie	Animacja społeczności lokalnej obszaru LGD
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie zakłada realizację działań o charakterze nieinwestycyjnym – szkoleniowym i informacyjnym na terenie LGD, skierowanym do potencjalnych wnioskodawców ubiegających się o środki w ramach wdrażania LSR. Przedsięwzięcie będzie obejmowało elementy Planu komunikacji skierowane do społeczności lokalnej. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano także działania ukierunkowane na aktywizację i animację lokalnej społeczności do aplikowania o środki na innowacyjne operacje w ramach przedsięwzięcia „Kultywowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwejcarii Kaszubskiej”.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	Realizacja celu szczegółowego wynika z potrzeby rozwiązania obszaru problemowego mówiącego o „Niedostatecznej wiedzy i umiejętności mieszkańców oraz LGD dotyczące wdrażania LSR”. Cel jest odpowiedzią na wyzwania regionu wynikające z jego diagnozy i ma swoje źródło wprost ze zidentyfikowanych na bazie diagnozy elementów analizy SWOT, w postaci niewystarczającego przygotowania mieszkańców i instytucji z terenu LGD do aplikowania o środki w ramach perspektywy 2021-2027 oraz zmieniających się zasad i przepisów prawnych dotyczących wdrażania funduszy UE w Polsce.
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach Zarządzania LSR przez LGD. Taka forma realizacji wynika wprost z zapisów PS WPR gdzie wskazano, że LGD otrzyma środki finansowane dedykowane na działania aktywizujące i animujące lokalną społeczność.
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	13 700,00
Wskaźniki produktu	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych – 17 szt. Liczba warsztatów/spotkań z wnioskodawcami/beneficjentami – 32 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji - nie dotyczy Inne - nie dotyczy

Przedsięwzięcie	Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie polega na wsparciu rozwoju istniejących przedsiębiorstw mających siedzibę/oddział/miejsce wykonywania działalności na terenie LGD. Przedsięwzięcie zakłada realizację działań o charakterze inwestycyjnym obejmującym inwestycje w środki trwałe tj. budowę/przebudowę/remont/modernizację obiektów oraz zakup sprzętu, wyposażenia, wartości niematerialnych i prawnych dotyczących rozwoju działalności istniejącej w zakresie świadczenia usług turystycznych i okołoturystycznych. Za usługi turystyczne i okołoturystyczne uznaje się: hotelarstwo, gastronomię, rekreację, komercyjną działalność kulturalną. Nie wskazuje się konkretnych kodów PKD tych działalności.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	Przedsięwzięcie ma na celu poprawę sytuacji na terenie LGD w zakresie zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci niewystarczającego dopasowanie oferty usług turystycznych i okołoturystycznych do aktualnych trendów na rynku. Wyniki diagnozy, której podsumowaniem jest analiza SWOT w kwestii usług turystycznych i okołoturystycznych wskazują na wysoki potencjał regionu do rozwoju tych dziedzin gospodarki, postrzeganego jako jeden z najbardziej atrakcyjnych obszarów nie tylko województwa ale całego kraju. Świadczą o tym takie silne strony regionu jak: - atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe i ich predysponowanie do rozwoju turystyki i rekreacji, - walory predysponujące region do rozwoju aktywnych form turystyki i rekreacji, w tym turystyki kwalifikowanej (atrakcyjne ukształtowanie terenu, lasy, rzeki, duża jeziorność),

⁴ Zgodnie z definicją rolnika wskazaną w Wytocznej opracowanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

	<ul style="list-style-type: none"> - relatywnie dobrze rozwinięta pod względem ilościowym baza noclegowych obiektów turystycznych, - wykreowana marka Szwajcarii Kaszubskiej (wymagająca dalszej promocji). <p>Jednocześnie diagnoza wykazała szereg słabych stron i braków w rozwoju usług i infrastruktury turystycznej regionu, do których zaliczono przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oparcie usług turystycznych przede wszystkim o walory sezonu letniego (np. turystyka wodna), - niedostatek infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, - niedostateczna oferta istniejącej lokalnej turystycznej bazy noclegowej, słabo dostosowana do aktualnych trendów w turystyce oraz do wykorzystania walorów regionu poza sezonem letnim, - zbyt niska jakość oraz zakres usług świadczonych w części obiektów noclegowych, - mało elastyczna, tradycyjna oferta turystyczna w regionie – niedostatek nowych, innowacyjnych atrakcji turystycznych, - niewystarczające wykorzystanie posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych dla rozwoju przedsiębiorczości w kontekście generowania nowych miejsc pracy oraz dochodów dla lokalnej społeczności i gospodarki regionu (wpływy z podatków). <p>Jednocześnie kwestia rozwoju usług turystycznych jest determinowana przez czynniki o charakterze zewnętrznym, wśród których po stronie szans na rozwój tej sfery gospodarki zidentyfikowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost znaczenia turystyki w lokalnej, regionalnej i krajowej gospodarce, - wzrost zainteresowania turystyką wiejską wśród turystów krajowych i zagranicznych, - wzrost świadomości mieszkańców i turystów z korzyści płynących z aktywnego spędzania wolnego czasu, - zmianę preferencji turystów dotyczącą kierunków wyjazdów – ograniczenie możliwości spędzania wolnego czasu za granicą (pandemia Covid-19 – ograniczenia w przemieszczaniu się; wojna w Ukrainie; wysoka inflacja wpływająca m.in. na znaczny wzrost cen biletów samolotowych). <p>Czynniki zewnętrzne ujawniają się także po stronie zagrożeń dla rozwoju turystyki, które są widoczne w takich kwestiach jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ (negatywny) pandemii Covid-19 na lokalną branżę turystyczną i okołoturystyczną, - wpływ (negatywny) wojny w Ukrainie na sytuację społeczno – gospodarczą w kraju i na świecie, - wysoka inflacja i jej wpływ na funkcjonowanie lokalnych przedsiębiorstw, w tym firm w branży usług turystycznych i okołoturystycznych - wzrost konkurencji ze strony regionów sąsiednich, w tym w zakresie świadczenia usług turystycznych, - krótki sezon turystyczny skoncentrowany w sezonie letnim oraz warunkowany aktualnymi warunkami pogodowymi, - ograniczenie wsparcia kultury i tradycji Kaszub na szczeblu krajowym. <p>Wychodząc na wprost tych uwarunkowań, z których wynika duże znaczenie turystyki dla lokalnej gospodarki, uwidacznia się potrzeba wsparcia rozwoju podmiotów gospodarczych działających w sferze usług turystycznych i okołoturystycznych.</p>
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych skierowanych do mikro i małych przedsiębiorstw. Takie podejście wynika z realizacji w ramach przedsięwzięcia inwestycyjnych operacji komercyjnych o znacznej wartości (kwota dofinansowania do 500 tys. zł).
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	1 000 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba wspartych podmiotów – 20 szt.
Preferencje	<p>Innowacje – nie dotyczy</p> <p>Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – nie dotyczy</p> <p>Inne:</p> <p>Środki będą dostępne tylko dla podmiotów już prowadzących działalność turystyczną i wnioskujących o jej rozwój.</p> <p>Preferowane będą projekty związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacją istniejącej bazy noclegowej (podniesienie standardu obiektów noclegowych), - tworzeniem/modernizacją atrakcji turystycznych, - tworzeniem dodatkowej infrastruktury rekreacyjno - turystycznej w obiektach noclegowych (uatrakcyjnienie pobytu w istniejących obiektach noclegowych) np. spa/beauty, - tworzeniem/modernizacją infrastruktury związanej z caravaningiem (miejsca postoju dla kamperów); singletruck-ami (trasy rowerowe dedykowane sprofilowanym grupom odbiorców); turystyką konną, - operacjami zawierającymi elementy kultury kaszubskiej, - operacjami w rozwój form turystyki uprawianych poza sezonem letnim.
Przedsięwzięcie	Kultywowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwajcarii Kaszubskiej

Opis przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie zakłada realizację działań zarówno o charakterze inwestycyjnym jak i nie inwestycyjnym których efektem będzie kultywowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwajcarii Kaszubskiej. W zakresie działań inwestycyjnych możliwa będzie realizacja operacji związanych z zakupem sprzętu i/lub wyposażenia (nie zakłada się dofinansowania robót budowlanych).</p> <p>W przypadku działań nie inwestycyjnym możliwa będzie realizacja operacji edukacyjnych/ warsztatowych/ szkoleniowych / promocyjnych związanych z propagowaniem kultury i walorów naturalnych.</p> <p>Ustala się minimalną wartość projektów (koszty ogółem) na 10 tys. zł.</p>
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	<p>Przedmiotowe przedsięwzięcie wychodzi na wprost zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci niewystarczającego propagowania i kultywowania lokalnego dziedzictwa kulturowego i naturalnego Szwajcarii Kaszubskiej.</p> <p>Wnioski wynikające z analizy SWOT i diagnozy wskazują na bogactwo walorów kultury materialnej i niematerialnej regionu, która obok walorów naturalnych stanowi jego najważniejszy atut – wskazują na to następujące silne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura kaszubska - posiadanie własnego języka, historii, kultury, tradycji kaszubskich, - istniejące materialne dziedzictwo kulturowe: sanktuaria, cmentarze, obiekty kultury sakralnej, dwory i pałace, zabudowa folwarczna, tradycyjna zabudowa kaszubska, chata kaszubska, ołtarz papieski, - istniejące produkty lokalne oparte o kuchnię regionalną, produkty tradycyjne i regionalne; znaczna liczba zarejestrowanych na terenie LGD produktów regionalnych, - działalność kaszubskich twórców ludowych (ceramika, haft, tabaka, tabakiery, „nuty kaszubskie”, instrumenty kaszubskie, itp.), - marka Szwajcarii Kaszubskiej (wymagająca dalszej promocji). <p>Jednocześnie zidentyfikowano szereg słabych stron regionu w tej kwestii mających swoje źródło w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stopniowym zaniku - zwłaszcza wśród ludzi młodych - kultywowania tradycyjnych elementów kultury kaszubskiej, w tym umiejętności posługiwania się językiem kaszubskim, - niewystarczającej promocji kultury kaszubskiej w regionie i kraju, - relatywnie niskiej aktywności organizacji pozarządowych na obszarze LGD, w tym NGO działających w sferze kultury, - niewystarczającej rozpoznawalności marki regionu (Szwajcarii Kaszubskiej), zwłaszcza za granicą, - niewystarczającej skoordynowanej promocji walorów turystycznych i kulturowych regionu, w tym niewystarczającej współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym w tym zakresie. <p>Powyższe słabe strony regionu będzie w przyszłości potęgować zidentyfikowane zagrożenie w postaci ograniczonego wsparcia kultury i tradycji Kaszub na szczeblu krajowym.</p> <p>Wnioski wynikające z diagnozy wskazują na wyraźną potrzebę wsparcia kultywowania i propagowania dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwajcarii Kaszubskiej.</p>
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	<p>Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów grantowych, skierowanych do organizacji pozarządowych i/lub operacji własnych realizowanych przez LGD. Taka forma realizacji wynika zakresu rzeczowego jaki obejmuje przedsięwzięcie oraz potrzeby dofinansowania mniejszych wartościowo operacji, realizowanych przez NGO. Kwestia wyboru formy realizacji przedsięwzięcia ma swoje źródło także w formie wypłaty dofinansowania (przeważająca część dotacji wypłacana będzie w formie refundacji). Możliwość realizacji operacji własnych przez LGD wynika z potrzeby realizacji zadań dotyczących propagowania walorów kulturowych całego obszaru LGD, których zainteresowanym realizatorem może być tylko STK – jako największy podmiot działający w sferze kultury i obejmujący swoim obszarem działania cały obszar LSR.</p>
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	368 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba zrealizowanych operacji – 60 szt.
Nastawienie na innowacje	Tak – zgodnie z definicją innowacyjności określoną w LSR
Nastawienie na ludzi młodym lub/ i seniorów lub/ i osoby ze zdefiniowanych grup w niekorzystnej sytuacji	Nie dotyczy
Preferencje	<p>Innowacje – tak, preferowane będą operacje innowacyjne zgodnie z definicją innowacyjności określoną w LSR</p> <p>Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – nie dotyczy</p> <p>Inne – preferowane będą operacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - polegające na propagowaniu kultury kaszubskiej. - polegające na zakupie sprzętu/wyposażenia (np. instrumenty muzyczne, stroje), których koszt będzie stanowił np. min. 70% budżetu projektu.

	- realizowane w partnerskie. - wnioskujące o dofinansowanie kwotowo niższe od maksymalnego, dopuszczalnego.
--	--

Przedsięwzięcie	Rozwój małej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie zakłada realizację działań o charakterze inwestycyjnym obejmującym inwestycje w środki trwałe tj. budowę/przebudowę/remont/modernizację obiektów oraz zakup sprzętu i wyposażenia, udostępnianych niekomercyjnie (niegenerujących dochodu) na cele rekreacji i turystyki.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	Przedmiotowe przedsięwzięcie wychodzi na wprost zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci niewystarczającego rozwoju małej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej. Kwestię tą potwierdzają wnioski wynikające z analizy SWOT i diagnozy, które wskazują na posiadane atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe, które są predysponowane do rozwoju turystyki i rekreacji, w tym przede wszystkim ich aktywnych form. Jednocześnie widoczne są braki w infrastrukturze turystycznej, okołoturystycznej i rekreacyjnej skierowanej do mieszkańców, w tym wykorzystywanej do aktywnego spędzania wolnego czasu. Kwestia ta ma wpływ na potęgowanie niekorzystnych zjawisk stanowiących zewnętrzne zagrożenia dla rozwoju regionu w postaci emigracji zarobkowej zdolnej, wykształconej młodzieży, głównie do Trójmiasta. Zjawisko to jest efektem m.in. różnicy w jakości życia na terenie LGD w relacji do większych miast regionu czy zmiany modelu życia: mniejszej dzietności, liczby urodzeń, przyrostu naturalnego, o których decydują m.in. warunki życia zwłaszcza dla dzieci i młodzieży. Jednym z elementów decydujących o jakości życia lokalnej społeczności jest dostęp do rekreacji i atrakcyjnych, aktywnych form spędzania wolnego czasu – szczególnie ważny dla dzieci i młodzieży – stąd potrzeba rozwoju małej infrastruktury służącej przede wszystkim na cele rekreacji ale także turystyki dla lokalnej społeczności obszaru LGD.
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych skierowanych do NGO. Taka forma realizacji wynika zakresu rzeczowego jaki obejmuje przedsięwzięcie (operacje inwestycyjne), które z zasady charakteryzują się wyższą wartością.
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	282 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba zrealizowanych operacji – 15 szt.
Nastawienie na innowacje	Nie dotyczy
Nastawienie na ludzi młodym lub/ i seniorów lub/ i osoby ze zdefiniowanych grup w niekorzystnej sytuacji	Nie dotyczy
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – nie dotyczy Inne – preferowane będą operacje polegające na: - wytyczaniu/znakowaniu szlaków turystycznych, - tworzeniu infrastruktury towarzyszącej szlakom turystycznym, - tworzeniu/modernizacji infrastruktury związanej z caravaniem (miejsca postoju dla przyczep/samochodów campingowych); singletruck-ami (trasy rowerowe dedykowane sprofilowanym grupom odbiorców).

Przedsięwzięcie	Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie zakłada realizację działań o charakterze inwestycyjnym obejmującym inwestycje w budowę/rozbudowę/modernizację/oznakowanie/wytyczenie publicznej, udostępnianej niekomercyjnie (niegenerujących dochodu) infrastruktury turystycznej. W ramach przedsięwzięcia przewidziano do wsparcia następujące rodzaje infrastruktury: a. Budowę/rozbudowę/przebudowa/remont kąpielisk – w ramach Przedsięwzięcia Strategicznego „Pomorskie Kąpieliska”. Infrastruktura kąpielisk zostanie wybudowana zgodnie z wytycznymi wskazanymi w dokumentach pn. „Analiza wykonalności Pomorskie Kąpieliska” oraz „Pomorskie Kąpieliska – standardy infrastruktury kąpieliskowej”, opracowanymi przez Samorząd Województwa Pomorskiego, b. Wyznaczanie/oznakowanie/wytyczenie oraz budowę/modernizację infrastruktury towarzyszącej szlaków konnych – w ramach Przedsięwzięcia Strategicznego „Pomorska Turystyka Konna”, c. Budowa ścieżek rowerowych, spełniających następujące wymagania: - zgodność z dokumentem „Wytyczne Rowerowe - Projektowanie i utrzymywanie turystycznych tras rowerowych w województwie pomorskim” opracowanym przez Samorząd Województwa Pomorskiego, - budowa odcinków ścieżek jedynie w zakresie dopełniającym luki w istniejących ścieżkach.

<p>Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru</p>	<p>Przedmiotowe przedsięwzięcie wychodzi na wprost zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci niewystarczającego rozwoju publicznej, ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej.</p> <p>Tematyka potrzeby rozwoju publicznej infrastruktury turystycznej jest szeroko poruszana w analizie SWOT oraz diagnozie. Wnioski z tych dwóch rozdziałów wskazują, że obszar LGD charakteryzuje się wysokimi walorami przede wszystkim środowiska naturalnego, stwarzającymi warunki do rozwoju funkcji turystycznej – świadczą o tym takie zidentyfikowane silne strony jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne walory przyrodnicze i krajobrazowe i ich predysponowanie do rozwoju turystyki i rekreacji, - walory predysponujące region do rozwoju aktywnych form turystyki i rekreacji, w tym turystyki kwalifikowanej (atrakcyjne ukształtowanie terenu, lasy, rzeki, duża jeziorność), - relatywnie dobrze rozwinięta pod względem ilościowym baza noclegowych obiektów turystycznych. <p>Widocznych jest także szereg zidentyfikowanych uwarunkowań zewnętrznych (szans), które każą postrzegać turystykę jako perspektywiczną dziedzinę wokół której winien następować rozwój regionu w przyszłości, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost znaczenia turystyki w lokalnej, regionalnej i krajowej gospodarce, - wzrost zainteresowania turystyką wiejską wśród turystów krajowych i zagranicznych - wzrost świadomości mieszkańców i turystów z korzyści płynących z aktywnego spędzania wolnego czasu, - zmiana preferencji turystów dotycząca kierunków wyjazdów – ograniczenie możliwości spędzania wolnego czasu za granicą (skutki pandemii Covid-19 – ograniczenia w przemieszczaniu się; wojna w Ukrainie; wysoka inflacja wpływająca m.in. na znaczny wzrost cen biletów samolotowych). <p>Analiza i porównanie rozwoju turystyki na terenie LGD z sytuacją w skali województwa i kraju – przede wszystkim w świetle najnowszych trendów – wskazują, także na szereg słabych stron w tym zakresie, do których zaliczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niedostatek infrastruktury ukierunkowującej ruch turystyczny i ograniczającej jego negatywny wpływ na środowisko, w tym ścieżek i tras rowerowych oraz oznakowania walorów i atrakcji turystycznych, - usługi turystyczne regionu oparte przede wszystkim o walory sezonu letniego (np. turystyka wodna), - niedostatek infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, - mało elastyczną, tradycyjną ofertę turystyczną w regionie – niedostatek nowych, innowacyjnych atrakcji turystycznych, - niedostatek infrastruktury rekreacyjnej skierowanej do mieszkańców, w tym wykorzystywanej do aktywnego spędzania wolnego czasu - niewystarczające wykorzystanie posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych dla rozwoju przedsiębiorczości w kontekście generowania nowych miejsc pracy oraz dochodów dla lokalnej społeczności i gospodarki regionu (wpływy z podatków). <p>Ponadto charakterystyka otoczenia zewnętrznego wskazuje na dostrzegalne zagrożenia dla rozwoju turystyki na terenie LGD, które dotyczą przede wszystkim negatywnego wpływu pandemii Covid-19 na lokalną branżę turystyczną i okołoturystyczną – która wymaga wsparcia; wzrostu konkurencji ze strony regionów sąsiednich, w tym w zakresie świadczenia usług turystycznych (np. Kociewia) oraz krótkiego sezonu turystycznego, skoncentrowanego w sezonie letnim oraz warunkowanego aktualnymi warunkami pogodowymi.</p> <p>Mając na uwadze powyższą, szczegółową analizę uwidacznia się potrzeba wsparcia rozwoju publicznej infrastruktury turystycznej o zasięgu ponadlokalnym (jednej gminy), zwłaszcza opartej o rozwiązania sieciowe i kompleksowe zagospodarowanie walorów całego obszaru LGD.</p> <p>Zakres wsparcia związany z objęciem zakresem przedsięwzięcia danych form turystyki wynika zarówno z analizy potencjału turystycznego regionu jak i wyników badań ankietowych lokalnej społeczności – w tym ostatnim zakresie mieszkańcy wskazali, że do dziedzin turystyki na terenie Szwajcarii Kaszubskiej które są priorytetowe do wsparcia należą przede wszystkim kąpieliska oraz turystyka rowerowa. Jednocześnie w ramach turystyki kwalifikowanej jedną z jej form, która posiada największy potencjał rozwoju na terenie LGD jest turystyka konna, wymagająca jednakże znacznego dofinansowania i cechująca się obecnie słabym rozwojem infrastruktury szlaków konnych.</p>
<p>Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem</p>	<p>Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów konkursowych i skierowane do JST. Taka forma realizacji wynika z zakresu rzeczowego oraz charakteru projektów jakie obejmuje przedsięwzięcie (duże operacje inwestycyjne w postaci publicznej, ogólnodostępnej infrastruktury).</p>
<p>Fundusz finansujący</p>	<p>FEP - EFRR</p>
<p>Budżet (Euro)</p>	<p>1 436 214,60</p>
<p>Wskaźniki produktu</p>	<p>Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 6 szt. Długość wspartych szlaków turystycznych – 2 km</p>

	Wspierane strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność - 1 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji - nie dotyczy Inne - nie dotyczy

Przedsięwzięcie	Wzmocnienie potencjału partnerstwa LGD
Opis przedsięwzięcia	Kosztom kwalifikowanym przedsięwzięcia będzie realizacja operacji nie inwestycyjnych, edukacyjnych, promocyjnych, z zakresu wymiany doświadczeń, informacji, promocji, propagowania/rozwoju innowacyjnych form lokalnej kultury, itp. Uzupełniająco możliwa będzie także realizacja operacji/części operacji dotyczących zakupu sprzętu i wyposażenia związanych z tematyką przedsięwzięcia.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	<p>Przedsięwzięcie wychodzi na wprost zidentyfikowanego w diagnozie obszaru problemowego w postaci niedostatecznej integracji i współpracy mieszkańców obszaru Szwajcarii Kaszubskiej oraz słabej wymiany doświadczeń z innymi regionami – w zakresie przede wszystkim rozwoju i promocji turystyki, kultury i produktów lokalnych.</p> <p>Tak zidentyfikowany obszar problemowy wynika zarówno bezpośrednio jak i pośrednio z zapisów analizy SWOT i diagnozy. Widoczne jest w tym zakresie po stronie silnych stron partnerstwo w ramach Lokalnej Grupy Działania, które pozwala na poprawę spójności obszaru LGD i wzrost tożsamości mieszkańców z regionem. Widoczna jest także duża i rosnąca jego rola, pozwalająca na zacieśnienie współpracy międzygminnej oraz międzysektorowej, przekładając się na poprawę spójności regionu.</p> <p>Jednocześnie widocznych jest szereg obszarów problemowych dotyczących zarówno niewystarczającej aktywności i współpracy najważniejszych aktorów lokalnego życia społeczno – gospodarczego jak i problemów strukturalnych związanych przede wszystkim ze sferą turystyki ale także kultury czy lokalnych produktów tradycyjnych, regionalnych itp.. W pierwszym z analizowanych obszarów daje się zaobserwować takie niekorzystne zjawiska jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - relatywnie niska aktywność organizacji pozarządowych na obszarze LGD, w tym NGO działających w sferze kultury, - niewystarczająca współpraca mieszkańców na rzecz planowania rozwoju na szczeblu lokalnym, - niewystarczająca skoordynowana promocja walorów turystycznych i kulturowych regionu, w tym niewystarczająca współpraca pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym w tym zakresie. <p>Obszary te wymagają kontynuacji i intensyfikacji przez LGD działań związanych z integracją i zacieśnieniem współpracy przedstawicieli lokalnych społeczności.</p> <p>Drugi ze wskazanych obszarów problemowych determinowany jest przez takie kwestie strukturalne jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mało elastyczna, tradycyjna oferta turystyczna w regionie – niedostatek nowych, innowacyjnych atrakcji turystycznych - niedostateczna oferta istniejącej lokalnej turystycznej bazy noclegowej, słabo dostosowana do aktualnych trendów w turystyce oraz do wykorzystania walorów regionu poza sezonem letnim - stopniowy zanik zwłaszcza - wśród ludzi młodych - kultywowania tradycyjnych elementów kultury kaszubskiej, w tym umiejętności posługiwania się językiem kaszubskim - słabo rozwinięte przetwórstwo i sprzedaż bezpośrednio do klienta lokalnych produktów rolnych, zwłaszcza przez małe podmioty/gospodarstwa rolne - mimo posiadanych zasobów tych produktów, czy niewystarczająca rozpoznawalność marki regionu (Szwajcarii Kaszubskiej), zwłaszcza za granicą oraz niewystarczająca skoordynowana promocja walorów turystycznych i kulturowych regionu, w tym niewystarczająca współpraca pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym w tym zakresie. <p>Elementy te determinują potrzebę podjęcia działań związanych z wymianą doświadczeń z innymi regionami w kraju i za granicą w zakresie dobrych praktyk związanych z w/w tematyką oraz bezpośrednich działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych.</p> <p>Opisane zjawiska potęguje zidentyfikowane zagrożenie w postaci wzrostu konkurencji ze strony regionów sąsiednich w zakresie świadczenia usług turystycznych, które wymusza podjęcie działań w kierunku zwiększenia konkurencyjnych regionu.</p> <p>Wszystkie opisane elementy uwidaczniają potrzebę wzmocnienia potencjału partnerstwa LGD, i rozwój na jego bazie platformy wymiany doświadczeń, edukacji i promocji regionu.</p>
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach operacji własnych realizowanych przez LGD STK. Taka forma realizacji wynika z faktu, że LGD jest jednym podmiotem na terenie objętym LSR zajmującym się kompleksowo promocją i rozwojem regionu w takich kwestiach jak turystyka, kultura czy lokalne produkty tradycyjne i regionalne a jednocześnie jedynym podmiotem posiadającym odpowiedni potencjał do realizacji operacji o zasięgu obejmującym cały obszar Szwajcarii Kaszubskiej.
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	300 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba zrealizowanych projektów – 8 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy

	Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji - nie dotyczy Inne - nie dotyczy
--	--

Przedsięwzięcie	Kształtowanie świadomości obywatelskiej o ochronie walorów naturalnych regionu
Opis przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie będzie polegało na realizacji projektów nieinwestycyjnych (informacyjnych, edukacyjnych, promocyjnych tj. - szkoleń, warsztatów, materiałów drukowanych, wydawnictw elektronicznych (audio, video), spotkań, prelekcji, itp.), których celem będzie podniesienie wiedzy, świadomości i kompetencji mieszkańców związanych z ogólnie pojętą ochroną posiadanych walorów naturalnych, obszarów chronionych, itp. – stanowiących o atrakcyjności turystycznej obszaru LGD. Realizowane będą zadania związane z organizacją szkoleń, warsztatów, imprez, konkursów ekologicznych, edukacją przyrodniczą, wolontariatem przyrodniczym, oczyszczeniem miejsc cennych przyrodniczo, itp. Przedsięwzięcie stanowi uzupełnienie działań inwestycyjnych podejmowanych w ramach przedmiotowego celu szczegółowego, w tym inwestycji planowanych do realizacji w ramach przedsięwzięć dotyczących rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Efektem przedsięwzięcia będzie podniesienie wśród mieszkańców świadomości związanej z potrzebą posiadanych walorów naturalnych.
Uzasadnienie; powiązanie z analizą potrzeb i potencjału obszaru	Analiza potencjału rozwojowego obszaru LGD wskazuje m.in. na niewystarczający poziom wiedzy i świadomości mieszkańców i turystów dotyczącej ochrony posiadanych zasobów przyrodniczych, w tym obszarów i gatunków prawnie chronionych oraz wpływu działalności człowieka na środowisko. Obecny rozwój regionu wskazuje na posiadane wybitne walory przyrodnicze, w tym występowanie licznych obszarów prawnie chronionych: parku krajobrazowego, rezerwatów przyrody, obszarów sieci Natura 2000, itp. Widoczne jest natomiast duże i rosnące zanieczyszczenie środowiska naturalnego, zwłaszcza w najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionach, w tym na obszarach prawnie chronionych, wynikające m.in. z rosnącej antropopresji na walory przyrodnicze ze strony ruchu turystycznego. Wynikiem tego jest zagrożenie postępującą degradacją środowiska naturalnego, w tym walorów turystycznych regionu. Jednocześnie zidentyfikowano problem dotyczący poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, w postaci: - niedostatecznej wiedzy mieszkańców na temat ochrony środowiska, w tym posiadanych walorów przyrodniczych, obszarów chronionych, itp. - niedostatecznej świadomości turystów dotyczącej potrzeby ochrony lokalnych walorów przyrodniczych i negatywnego wpływu turystyki na te walory. Wskazane powyżej kwestie uwidaczniają potrzebę realizacji działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych regionu.
Sposób realizacji wraz z uzasadnieniem	Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektów grantowych, skierowanych do NGO i/lub operacji własnych realizowanych przez LGD. Taka forma realizacji wynika z zakresu rzeczowego jaki obejmuje przedsięwzięcie oraz potrzeby dofinansowania mniejszych wartościowo operacji, realizowanych przez NGO. Kwestia wyboru formy realizacji przedsięwzięcia ma swoje źródło także w formie wypłaty dofinansowania (przeważająca część dotacji wypłacana będzie w formie refundacji). Możliwość realizacji operacji własnych przez LGD wynika z potrzeby realizacji zadań skierowanego do całego obszaru LGD, których zainteresowanym realizatorem może być tylko STK – jako podmiot obejmujący swoim terenem działania cały obszar LSR.
Fundusz finansujący	WPR - EFRROW
Budżet (Euro)	50 000,00
Wskaźniki produktu	Liczba zrealizowanych operacji – 10 szt.
Preferencje	Innowacje – nie dotyczy Ludzie młodzi/seniorzy/osoby z grup w niekorzystnej sytuacji – tak, preferowane będą operacje skierowane do ludzi młodych, tj. osób w wieku do 25 roku życia ⁵ Inne – nie dotyczy.

⁵ Preferencja będzie dotyczyła sytuacji, gdy grupą docelową realizowanych operacji będą co najmniej w 50% osoby młode

PLAN FINANSOWY LSR

Opis źródeł, z których przewiduje się finansowanie działalności LGD.

Całkowity budżet przedmiotowej LSR wynosi 9 737 260,93 EUR z czego najwięcej środków przypada na działania związane z wdrażaniem LSR – 9 074 760,93 EUR. W ramach budżetu na pokrycie kosztów zarządzania LSR przeznaczono kwotę 662 500,00 EUR (w tym 13 700 Euro na działania aktywizujące). Przedmiotowa Strategia ma charakter Strategii trójfunduszowej i będzie finansowana z trzech funduszy UE w ramach instrumentu RLKS: EFRR, EFS+, EFRROW.

Plan finansowy Strategii oparto o przewidywaną pulę środków jaka zostanie przeznaczona dla sektora finansów publicznych oraz dla pozostałych podmiotów. W tym zakresie założono, że w ramach LSR operacje zostaną zrealizowane w większości przez podmioty spoza sektora finansów publicznych. Należy w tym zakresie podkreślić, że cała struktura budżetu była szeroko konsultowana społecznie i uzyskała ogólną aprobatę wśród społeczności lokalnej. Przedstawiona struktura budżetu wynika z konstrukcji celów i wskaźników LSR i ma swoje źródło przede wszystkim w konsultacjach społecznych, których jednym z elementów było ustalenie wielkości budżetu LSR oraz jego struktury z podziałem na poszczególne zakresy wsparcia oraz cele i przedsięwzięcia.

Jednocześnie należy wskazać, że budżet zakłada inne potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć wynikających z LSR, niż objęte instrumentem RLKS. Do źródeł tych zaliczono:

a. Otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych z zakresu części 40 budżetu państwa – Turystyka, realizowany corocznie przez Ministerstwo Sportu i Turystyki (Priorytety: 1 - Działania na rzecz rozwoju i promocji turystyki wiejskiej / agroturystyki; 2 - Wzmocnienie instytucjonalne i promocyjne regionów turystycznych oraz turystycznych marek terytorialnych; 4 - Badania w turystyce⁶). W ramach przedmiotowego programu, LGD planuje ubiegać się o dofinansowanie operacji związanych z:

- promocją regionu, w tym promocją marki Szwajcarii Kaszubskiej,
- badaniami ruchu turystycznego w regionie.

Środki te będą przyczynią się do realizacji przedsięwzięcia „Propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych” (promocja regionu) oraz „Wzmocnienie potencjału partnerstwa LGD” (badania ruchu turystycznego) i będą wykazywały synergię z działaniami realizowanymi w ramach RLKS. Kwestia realizacji tego typu działań wynika z wniosków z przeprowadzonych diagnozy, gdzie wskazano m.in. niewystarczającą rozpoznawalność marki regionu (Szwajcarii Kaszubskiej), zwłaszcza za granicą czy niewystarczającą promocję kultury kaszubskiej w regionie i kraju.

- Planowany budżet realizacji operacji z przedmiotowego źródła: 150 000,00 zł.

- Wskaźnik produktu realizacji operacji z przedmiotowego źródła: Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych regionu: 1 szt.; Liczba wykonanych badań ruchu turystycznego: 1 szt.,

- Wskaźnik rezultatu realizacji operacji z przedmiotowego źródła: Liczba odbiorców kampanii promocyjnej: 5 000 osób; Liczba mieszkańców regionu objętego badaniami ruchu turystycznego: 153 360 osób,

b. Konkurs Partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, realizowany w ramach Programu PS WPR 2023-2027. W ramach KSOW tak jak obecnie LGD będzie kontynuowało realizację działań o charakterze edukacyjnym i promocyjnym związanych z propagowaniem lokalnej kultury, tradycji, zwyczajów itd. Środki te będą przyczynią się do realizacji przedsięwzięcia: „Propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych” i będą wykazywały synergię z działaniami realizowanymi w ramach RLKS. Kwestia realizacji tego typu działań wynika z wniosków z przeprowadzonych diagnozy, gdzie wskazano m.in. niewystarczającą promocję kultury kaszubskiej w regionie i kraju, stopniowy zanik zwłaszcza - wśród ludzi młodych - kultywowania tradycyjnych elementów kultury kaszubskiej,

⁶ Wskazano priorytety obowiązujące w ostatnim konkursie, który został ogłoszony w 2022 roku – w kolejnych latach priorytety wsparcia mogą ulec zmianie.

w tym umiejętności posługiwania się językiem kaszubskim czy relatywnie niska aktywność organizacji pozarządowych na obszarze LGD, w tym NGO działających w sferze kultury,

- Planowany budżet realizacji operacji z przedmiotowego źródła: 100 000,00 zł.

- Wskaźnik produktu realizacji operacji z przedmiotowego źródła: Liczba zrealizowanych operacji związanych z propagowaniem lokalnej kultury: 1 szt.,

- Wskaźnik rezultatu realizacji operacji z przedmiotowego źródła: Liczba osób objęta realizacją operacji związanych z propagowaniem lokalnej kultury: 100 osób,

c. Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030, zarządzany przez Narodowy Instytut Wolności. W ramach Programu LGD będzie ubiegało się o dofinansowanie działań związanych z rozwojem partnerstwa w ramach LGD oraz nawiązywaniem i rozwojem współpracy LGD z innymi NGO w regionie – zakresom tym odpowiada Priorytet 3 Organizacje obywatelskie w życiu publicznym oraz Priorytet 4 Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich Programu. Środki te będą przyczynią się do realizacji przedsięwzięcia: „Wzmocnienie potencjału partnerstwa LGD” i będą wykazywały synergii z działaniami realizowanymi w ramach RLKS. Kwestia realizacji tego typu działań wynika z wniosków z przeprowadzonych diagnozy, gdzie wskazano m.in. niewystarczającą skoordynowaną promocję walorów turystycznych i kulturowych regionu, w tym niewystarczającą współpracę pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym w tym zakresie oraz partnerstwo w ramach Lokalnej Grupy Działania które pozwoli na poprawę spójności obszaru LGD i wzrost tożsamości mieszkańców regionu czy dużą i rosnącą rolę partnerstwa w ramach LGD, pozwalającą na zacieśnienie współpracy międzygminnej oraz międzysektorowej, przekładając się na poprawę spójności obszaru LGD i wzrost tożsamości mieszkańców z regionem.

- Planowany budżet realizacji operacji z przedmiotowego źródła: 200 000,00 zł.

- Wskaźnik produktu realizacji operacji z przedmiotowego źródła: Liczba zrealizowanych operacji związanych z rozwojem partnerstwa LGD: 1 szt.,

- Wskaźnik rezultatu realizacji operacji z przedmiotowego źródła: Liczba osób objęta realizacją operacji związanych z rozwojem partnerstwa LGD: 200 osób.

Opis powiązań poszczególnych źródeł finansowania z celami LSR.

W kontekście konstruowania budżetu i jego struktury związanej z celami LSR należy wskazać, że bazowano w tym zakresie na dążeniu do budżetu równoważonego, który będzie brał pod uwagę potrzeby wszystkich sektorów biorących udział we wdrażaniu LSR a jednocześnie uwzględnił specyfikę możliwych do zrealizowania operacji w ramach danego celu. Poniżej przedstawiona struktura budżetu LSR z podziałem na cele i przedsięwzięcia potwierdza, że udało się osiągnąć to założenie. Budżet LSR przewiduje wsparcie różnych grup docelowych. Jednocześnie w budżecie założono, że cele opierające się głównie na działaniach inwestycyjnych realizowane przez JST lub przedsiębiorstwa wymagają większych środków finansowych niż cele ukierunkowane na działania stricte miękkie realizowane przez sektor NGO.

Tabela. Powiązanie budżetu z celami LSR.

Cel LSR		Budżet w EUR
1	Cel I: Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej	2 045 268,25
2	Cel II: Poprawa dostępu do komercyjnych i niekomercyjnych usług i infrastruktury społecznej	2 293 278,08
3	Cel III: Rozwój regionu w oparciu o zidentyfikowane wyróżniki społeczno – gospodarcze	1 313 700,00
4	Cel IV: Wzrost atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej Szwajcarii Kaszubskiej	3 436 214,60
Razem		9 088 460,93

Tabela. Powiązanie budżetu z przedsięwzięciami LSR.

Przedsięwzięcie LSR		Budżet w EUR
1	Rozwój systemu odnawialnych źródeł energii oraz infrastruktury towarzyszącej	1 436 214,60
2	Ochrona różnorodności biologicznej obszarów cennych przyrodniczo	609 053,65
3	Rozwój usług „srebrnej gospodarki”	700 000,00
4	Rozwój usług społecznych służących potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	1 062 185,39
5	Rozwój infrastruktury społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	531 092,69
6	Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o branże kluczowe dla regionu Szwajcarii Kaszubskiej	1 100 000,00
7	Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych oraz KŁŻ	200 000,00
8	Animacja społeczności lokalnej obszaru LGD	13 700,00
9	Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	1 000 000,00
10	Kultywowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwajcarii Kaszubskiej	368 000,00
11	Rozwój małej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	282 000,00
12	Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej	1 436 214,60
13	Wzmocnienie potencjału partnerstwa LGD	300 000,00
14	Kształtowanie świadomości obywatelskiej o ochronie walorów naturalnych regionu	50 000,00
Razem		9 088 460,93

ZAŁĄCZNIKI DO LSR
Cele i przedsięwzięcia.

Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach Celu I: Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej	grupy docelowe	sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, animacja itp.)
1 436 214,60	Rozwój systemu odnawialnych źródeł energii oraz infrastruktury towarzyszącej	Osoby fizyczne	Projekty grantowe
609 053,65	Ochrona różnorodności biologicznej obszarów cennych przyrodniczo	Osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, z wyłączeniem przedsiębiorstw oraz osób fizycznych	Konkurs
Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach Celu II: Poprawa dostępu do komercyjnych i niekomercyjnych usług i infrastruktury społecznej	grupy docelowe	sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, animacja itp.)
1 062 185,39	Rozwój usług społecznych służących potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	NGO, spółdzielnie socjalne, JST i ich jednostki organizacyjne	Projekty grantowe
531 092,69	Rozwój infrastruktury społecznej służącej potrzebom osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	NGO, spółdzielnie socjalne, JST i ich jednostki organizacyjne	Konkurs
700 000,00	Rozwój usług „srebrnej gospodarki”	Osoby fizyczne (podejmowanie działalności gospodarczej); Mikro i małe przedsiębiorstwa (rozwój działalności gospodarczej)	Konkurs
Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach Celu III: Rozwój regionu w oparciu o zidentyfikowane wyróżniki społeczno – gospodarcze	grupy docelowe	sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, animacja itp.)
1 100 000,00	Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o branże kluczowe dla regionu Szwajcarii Kaszubskiej	Osoby fizyczne (podejmowanie działalności gospodarczej); Mikro i małe przedsiębiorstwa (rozwój działalności gospodarczej)	Konkurs
200 000,00	Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych oraz KŁŻ	Osoby fizyczne – rolnicy	Konkurs

13700	Animacja społeczności lokalnej obszaru LGD	LGD	Animacja
Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach Celu IV: Wzrost atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej Szwajcarii Kaszubskiej	grupy docelowe	sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, animacja itp.)
1 000 000,00	Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	Mikro i małe przedsiębiorstwa	Konkurs
368 000,00	Kultywowanie i propagowanie dziedzictwa kulturowego i walorów naturalnych Szwajcarii Kaszubskiej	NGO, w tym LGD	Projekty grantowe, Operacje własne
282 000,00	Rozwój małej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	NGO	Konkurs
1 436 214,60	Rozwój publicznej infrastruktury turystycznej	JST	Konkurs
300 000,00	Wzmocnienie potencjału partnerstwa LGD	LGD	Operacje własne
50 000,00	Kształtowanie świadomości obywatelskiej o ochronie walorów naturalnych regionu	NGO, w tym STK	Projekty grantowe, Operacje własne

Budżet LSR

Planowana wysokość środków na wdrażanie LSR i zarządzanie LSR				
Zakres wsparcia	Program/Fundusz			Środki ogółem (EUR)
	PS WPR	EFRR	EFS+	
Wdrażanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2021/1060)	4 000 000,00	4 012 575,54	1 062 185,39	9 074 760,93
Zarządzanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060)	662 500,00	0,00	0,00	662 500,00
Razem	4 662 500,00	4 012 575,54	1 062 185,39	9 737 260,93

Plan wykorzystania budżetu LSR

środki zakontraktowane (w Euro) do:														
fundusz	31.12.2024		31.12.2025		30.06.2026		31.12.2026		31.12.2027		31.12.2028		31.12.2029	
	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR
EFROW	3 500,00	0,09	1 223 500,00	30,48	3 422 916,67	85,28	3 424 666,67	85,32	3 815 033,33	95,05	4 013 200,00	99,99	4 013 700,00	100,00
EFS+	0,00	0,00	0,00	0,00	531 092,70	50,00	531 092,70	50,00	1 062 185,39	100,00	1 062 185,39	100,00	1 062 185,39	100,00
EFRR	0,00	0,00	2 576 360,94	64,21	4 012 575,54	100,00	4 012 575,54	100,00	4 012 575,54	100,00	4 012 575,54	100,00	4 012 575,54	100,00
RAZEM	3 500,00	0,04	3 799 860,94	41,81	7 966 584,90	87,66	7 968 334,90	87,68	8 889 794,26	97,81	9 087 960,93	99,99	9 088 460,93	100,00
w tym Wdrażanie LSR	0,00	0,00	3 792 360,94	41,79	7 957 334,90	87,69	7 957 334,90	87,69	8 877 094,26	97,82	9 074 760,93	100,00	9 074 760,93	100,00
w tym Zarządzanie LSR (Aktywizacja - EFROW)	3 500,00	25,55	7 500,00	54,74	9 250,00	67,52	11 000,00	80,29	12 700,00	92,70	13 200,00	96,35	13 700,00	100,00